

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Τελ Αβίβ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ 2021

Τελ Αβίβ, Αύγουστος, 2021

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας.....	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία.....	5
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς.....	5
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	9
B.1 Θεσμικό πλαίσιο.....	9
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών.....	9
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας	9
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων	13
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)	13
B.1.5 Τιμολόγηση.....	14
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)	14
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών.....	16
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων.....	18
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας	18
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	18
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της (Χώρας)	20
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς	20
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας.....	21
B.2.3 Δίκτυα Διανομής.....	21
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	21
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες.....	21
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα.....	21
Επιμερισμός κατανάλωσης	22
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	25

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	27
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας	27
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων.....	27
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	29
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι.....	31
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο.....	36
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ).....	37
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	38
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων	38
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων	43
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές	43
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	45
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	47
ΣΤ.1 Καινοτομία	47
ΣΤ.2 Τρόφιμα.....	47
ΣΤ.3 Οίνοι-Αποστάγματα	47
ΣΤ.4 Καλλυντικά	47
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	49

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Το Ισραήλ είναι μια μικρή χώρα με πληθυσμό 9,2 εκ. κατοίκων¹ (8,7 το 2018) και η πυκνότητα στην γεωγραφική έκταση που διαβιούν (περίπου 21.640 τετρ. χλμ.), είναι 400 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χλμ. Το 1955 ο πληθυσμός ήταν 1,7 εκ. κάτοικοι. Το 79% είναι εβραίοι και το 21% άραβες. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του πληθυσμού ανήλθε σε 1,9%, που συγκαταλέγεται στους 5 υψηλότερους των κρατών του ΟΗΕ. Ο μέσος όρος γεννήσεων ανέρχεται σε 3 παιδιά, ενώ το 1954 ήταν 4,28. Το 2019 εντάχθηκαν στον πληθυσμό που κατοικεί στο Ισραήλ 10.000 μετανάστες, ενώ το 2020 ο αριθμός αυτός ανήλθε σε 17.000, κυρίως από την Αιθιοπία. Ο ρυθμός έχει μειωθεί αρκετά αν συγκριθεί με τα 41.899 το 1955 και τις 90.333 το 1995 που ήταν ο υψηλότερος αριθμός διαχρονικά. Το 2020 προβλέπεται ότι θα ενταχθούν άλλοι 10.000 μετανάστες στον πληθυσμό. Το 92% των κατοίκων διαμένουν σε αστικά κέντρα. Ο μέσος όρος ηλικίας είναι 30,5 έτη, αρκετά ανεβασμένος σε σχέση με τα 24,6 που ήταν το 1955. Το Ισραήλ βρίσκεται στην 100 θέση ανάμεσα σε 236 χώρες της κατάταξης των Ηνωμένων Εθνών ανάλογα με τον πληθυσμό τους.

Το 2019 το ΑΕΠ αυξήθηκε 3.3% σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της χώρας, ενώ το 2020 καταγράφηκε η σημαντικότερη μείωση ιστορικά κατά 10,3%, λόγω της πανδημίας του COVID-19. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ το 2019 ανήλθε στα 43.232 \$ (αύξηση 3.1% σε σχέση με το 2018). Το 2020 το ΑΕΠ κατέγραψε πτώση 17% καθώς τόσο η μείωση του ΑΕΠ ένεκα της πανδημίας, όσο και η αύξηση του πληθυσμού οδήγησαν το κατά κεφαλή ΑΕΠ στο επίπεδο των 36.923\$.

Το άλμα στο ισραηλινό εθνικό προϊόν από τις αρχές του αιώνα δεν είναι τίποτα λιγότερο από εκπληκτικό - από 500 δις. σέκελ το 2000, σύμφωνα με στοιχεία της Bank of Israel, σε άνω του των 750 δις. σέκελ το 2015 και 1 τρις το 2016. Το Ισραήλ οφείλει αυτήν την εντυπωσιακή ανάπτυξη σε μεγάλο βαθμό στα επιτεύγματα της βιομηχανίας τεχνολογίας, η οποία γνώρισε μια σειρά επιτυχημένων εξαγορών των νεοφυών επιχειρήσεων και προκλήθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο ένα ισχυρό ρεύμα ξένων επενδύσεων.

Επιπλέον, οι συνολικές εξαγωγές αυξήθηκαν τα τελευταία τριάντα χρόνια κατά 860%, με τις εξαγωγές υψηλής τεχνολογίας να αυξάνονται κατά το απίθανο ποσοστό 3700%. Κατά το διάστημα αυτό, το Ισραήλ κατάφερε επίσης να δημιουργήσει δικές του παραγωγικές μονάδες ενέργειας μέχρι του σημείου να καταφέρει το 2018 ώστε το 38% των συνολικών αναγκών ενέργειας να παράγεται εγχωρίως (έναντι 0% το 1984), προσδίδοντας έτσι στη χώρα σταδιακά ενεργειακή ανεξαρτησία. Τα επιτεύγματα του Ισραήλ στην τεχνολογία διαχείρισης των υδάτων ήταν επίσης εντυπωσιακά, με δημιουργία εργοστασίων αφαλάτωσης μετά από τρεις δεκαετίες, φτάνοντας στην διαχείριση του 41% των συνολικών υδάτινων πόρων της χώρας.

Συναφώς, σε έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, «Doing Business Index» 2020, το Ισραήλ ανέβηκε 5 θέσεις κατακτώντας την 49η από την 54η το 2017.

Στο Ισραήλ έχουν επενδύσει 270 πολυεθνικές εταιρείες, από τις οποίες οι περισσότερες προέρχονται από τις ΗΠΑ, ενώ από τις χώρες της ΕΕ υπολείπονται σημαντικά. Επισημαίνεται ότι αυξάνεται σε ετήσια βάση το μερίδιο των κινεζικών εταιρειών στο Ισραήλ.

¹ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ισραήλ Μάρτιος 2021

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι Εβραίοι, που αποτελούν το 74,85% του συνολικού πληθυσμού. Οι βασικές μειονότητες είναι οι μουσουλμάνοι που αποτελούν το 17,58%, Χριστιανοί 1,96% και Δρούζοι 1,62%. Ο πληθυσμός είναι κυρίως νέος, με το 50,36% ηλικίας κάτω των 30 ετών και μόνο το 4,89% του πληθυσμού ηλικίας άνω των 75 ετών. Ο πληθυσμός του Ισραήλ χαρακτηρίζεται επίσης από υψηλό μορφωτικό επίπεδο.

-Γλώσσες: Επίσημες γλώσσες είναι τα Εβραϊκά και τα Αραβικά. Τα ρωσικά και τα αγγλικά χρησιμοποιούνται επίσης ευρέως.

-Νόμισμα: Το Ισραηλινό Σέκελ (NIS)

-Ενεργός Πληθυσμός: 3.700.000

-Συγκέντρωση του πληθυσμού: Η μεγαλύτερη συγκέντρωση του πληθυσμού στο Ισραήλ παρατηρείται στο κέντρο και στο τμήμα που εκτείνεται από τον Σαρόν (περιοχή στο βόρειο τμήμα της πόλης του Rehovot), νότια και δυτικά στη Μεσόγειο Θάλασσα και ανατολικά στη Petach-Tikva. Ως κεντρικό τμήμα της χώρας ορίζονται δύο περιοχές: Η περιοχή του Τελ Αβίβ και η περιφέρειά του, όπου κατοικεί το 40,6% του πληθυσμού του Ισραήλ. Ο υπόλοιπος πληθυσμός κατανέμεται μεταξύ της Βόρειας περιοχή (16,3%), της νότιας περιοχής (14,4%), της περιφέρειας της Ιερουσαλήμ (12,5%), και της επαρχίας Χάιφα (11,6%), ενώ μόνο το 4,6% των ισραηλινών πολιτών διαμένουν στην περιοχή της Ιουδαίας και της Σαμαριάς.

Ιεροσόλυμα: 801.000 / Δυτική Ιερουσαλήμ: 400.000 (η περιοχή που μετά το 1948 παρέμεινε υπό τον έλεγχο Ισραήλ)
Τελ Αβίβ/ Tel Aviv: 432.892
Χάιφα/ Haifa : 267.300
Ασντόντ/ Ashdod: 224.656
Ρισόν λε Τσίον/ Rishon LeZiyyon: 220.492
Πέταχ Τίκβα/ Petah Tikva: 200.000
Μπέερ Σέβα/ Beersheba: 186.600
Νετάνια/ Netanya: 171.676
Χόλον/ Holon: 165.787

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Η ανάλυση των οικονομικών δεδομένων δείχνει ότι την 5ετία 2015-2019, η σωρευτική ανάπτυξη του Ισραήλ έφτασε το 27% - το δεύτερο υψηλότερο σε όλες τις 34 χώρες του ΟΟΣΑ. Αν και το Ισραήλ δεν παρέμεινε απολύτως αλώβητο στην κρίση του 2008, συμπεριφέρθηκε καλύτερα από κάθε άλλη χώρα του ΟΟΣΑ σε όλες τις παραμέτρους που μπορούσαν να μετρήσουν: τον λόγο

χρέους / ΑΕΠ, το έλλειμμα του προϋπολογισμού, το έλλειμμα στο ισοζύγιο πληρωμών, την αύξηση του ΑΕΠ ανά κάτοικο και άλλες.

Επιπλέον, η ευελιξία των ισραηλινών εξαγωγών - που συνίστανται κυρίως από χιλιάδες εταιρείες που ειδικεύονται σε πρωτόλειες δράσεις (niche) - και τους τομεακούς και υποτομεακούς διανομείς, σημαίνει ότι η οικονομία είναι πιο ικανή να αντιμετωπίσει την παγκόσμια επιβράδυνση. Ο λόγος εξαγωγών/ΑΕΠ είναι ένας από τους υψηλότερους στον δυτικό κόσμο (περισσότερο από το 30% του ΑΕΠ) και σε αντίθεση με πολλές άλλες χώρες, δεν βασίζεται σε εμπορεύματα που ενδέχεται να αποδυναμωθούν και να εξασθενίσουν τον οικονομικό κίνδυνο μιας χώρας. Το βασικότερο ποσοστό εν προκειμένω αφορά την υψηλή τεχνολογία και την νεοφυή επιχειρηματικότητα, που αποτελεί κεντρικό στοιχείο της δομής της ισραηλινής οικονομίας,

Όλοι αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν τη βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας και στον ίδιο βαθμό την αντανακλούν. Για παράδειγμα, το 2015 υπήρχαν 86 ισραηλινές εταιρείες που διαπραγματεύονταν στο NASDAQ, περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη χώρα εκτός των ΗΠΑ και της Κίνας. Για περισσότερες από 300 κορυφαίες πολυεθνικές εταιρείες, το Ισραήλ είναι ο προορισμός επιλογής για κέντρα έρευνας και ανάπτυξης και σύμφωνα με την Wall Street Journal από το 2015 το Τελ Αβίβ έχει κατακτήσει την τρίτη θέση από τις 12 σημαντικότερες διεθνείς πόλεις στον κόσμο που ασχολούνται με την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής τεχνολογίας, μετά το Austin, το San Francisco και πριν από τη New York, τη Στοκχόλμη, το Λονδίνο, τη Σιγκαπούρη και άλλες. Σημειωτέον ότι σύμφωνα με την ίδια έρευνα της Wall Street Journal το Ισραήλ είναι το δεύτερο πιο υψηλά μορφωμένο έθνος στον κόσμο (ο Καναδάς και η Ιαπωνία είναι ο πρώτος και ο τρίτος, αντίστοιχα), γεγονός που δικαιολογεί την ταχύτατη ανάπτυξη της χώρας και τη δυναμική παρουσία της σε κλάδους που απαιτείται υψηλή γνώση.

- Επιπτώσεις της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση της χώρας

Η πανδημία COVID-19 επηρέασε σοβαρά την κοινωνία και την οικονομία του Ισραήλ. Ενώ η ισχυρή ανάπτυξη του Ισραήλ και τα μεγάλα αποθέματα πριν από την κρίση σημαίνουν ότι το Ισραήλ εισήλθε στην κρίση με σχετικά χαμηλά τρωτά σημεία, το πραγματικό ΑΕγχΠ συρρικνώθηκε κατά 3% (σε ετήσια βάση) στα τρία πρώτα τρίμηνα του 2020. Η κλίμακα της εξάπλωσης του COVID-19 απαιτούσε αυστηρό περιορισμό και μέτρα μετριασμού, συμπεριλαμβανομένων τριών εθνικών αποκλεισμών. Ωστόσο, η οικονομική συρρίκνωση ήταν μικρότερη από ό, τι σε άλλες προηγμένες οικονομίες εν μέρει λόγω της ανθεκτικότητας της ισραηλινής οικονομίας, υποστηριζόμενη από τον μεγάλο τομέα της υψηλής τεχνολογίας.

Οι αρχές εισήγαγαν πολιτικές για τον περιορισμό της οικονομικής επιρροής της πανδημίας. Στο δημοσιονομικό μέτωπο, εγκρίθηκε από το Ισραηλινό Κοινοβούλιο δημοσιονομικό πακέτο ύψους 10% του ΑΕΠ για το 2020. Το πακέτο περιελάμβανε εκτεταμένη χρηματοδότηση για την υγεία, παροχές για ανέργους και υπαλλήλους, επιχορηγήσεις για τους αυτοαπασχολούμενους, επιχορηγήσεις και εγγυήσεις δανείων για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η απάντηση της Κεντρικής Τράπεζας περιελάμβανε μέτρα για τη διευκόλυνση των χρηματοοικονομικών συνθηκών, την παροχή ρευστότητας και την ευκολία πρόσβασης σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και πιστώσεις, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών και των ΜΜΕ. Οι μακροπροληπτικές και εποπτικές απαιτήσεις μειώθηκαν επίσης, επιτρέποντας στις τράπεζες να χρησιμοποιούν τα αποθέματα κεφαλαίου και ρευστότητας για την υποστήριξη της οικονομίας.

Το ΔΝΤ επαίνεσε σε έκθεσή του την Ισραηλινή Κυβέρνηση για την κατάλληλη, ταχεία και σημαντική νομισματική και δημοσιονομική στήριξη ως απάντηση στην πανδημία COVID-19, η οποία βοήθησε ώστε να γίνει πιο ήπιος ο αντίκτυπος στη χώρα. Χαιρέτισαν επίσης τις προσπάθειες της Κυβέρνησης για πρόωπο εμβολιασμό ευρείας διάδοσης, ο οποίος θα μπορούσε να οδηγήσει σε ταχύτερη ανάρρωση. Προχωρώντας προς τα εμπρός, καθώς οι αβεβαιότητες παραμένουν υψηλές, οι διευθυντές είδαν την αξία σε συνεχιζόμενες υποστηρικτικές πολιτικές, καθώς και μέτρα για την ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας και τις μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της οικονομίας.

Οι Διευθυντές του ΔΝΤ συμφώνησαν ότι η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να παραμείνει υποστηρικτική και σταδιακά να γίνει πιο στοχευμένη. Η έγκαιρη έγκριση του προϋπολογισμού για το 2021 θα βοηθούσε στην προτεραιότητα των δαπανών, στη θέση

της οικονομίας για ανάπτυξη και στη μείωση της οικονομικής αβεβαιότητας που σχετίζεται με την πανδημία. Συμφώνησαν ότι, καθώς οι πληθωριστικές τάσεις με την πρόοδο του χρόνου προσεγγίζουν τον τεθέντα στόχο, οι παρεμβάσεις με εισροές συναλλάγματος θα πρέπει να πάψουν να χρησιμοποιούνται ως εργαλείο για τη διαχείριση των προσδοκιών για τον πληθωρισμό και να περιορισθούν στην αντιμετώπιση έκτακτων συνθηκών της αγοράς.

Οι εμπειρογνώμονες του ΔΝΤ σημείωσαν ότι το χρηματοοικονομικό σύστημα του Ισραήλ είναι καλά προετοιμασμένο για να αντιμετωπίσει τον αντίκτυπο της πανδημίας. Τα κεφάλαια των τραπεζών παραμένουν υψηλά, με σημαντική ικανότητα αντιμετώπισης μεγάλων κρίσεων. Ωστόσο, τόνισαν ότι, εκτός και εάν υλοποιηθούν οι αρνητικοί κίνδυνοι, το ελάχιστο ρυθμιστικό κεφάλαιο δεν πρέπει να μειωθεί περαιτέρω και ότι τα διαρθρωτικά αποθέματα θα πρέπει τελικά να αποκατασταθούν. Σημείωσαν επίσης ότι ο αποτελεσματικός χειρισμός μιας πιθανής αύξησης των μη εξυπηρετούμενων δανείων θα συμβάλει στον περιορισμό του υπερβάλλοντος χρέους και στην τόνωση της ανακατανομής του κεφαλαίου.

Στα συμπεράσματα τόνισθηκε ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να στοχεύουν στην αντιμετώπιση αρνητικών δεδομένων που προυπήρχαν ως τάσεις της οικονομίας πριν από το COVID, συμπεριλαμβανομένης της χαμηλής παραγωγικότητας και της υψηλής ανισότητας. Καλύτερα χρηματοδοτούμενες πολιτικές ενεργοποίησης της εργασίας, ψηφιοποίηση και εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις θα βοηθήσουν στην ενίσχυση των ουσιαστικών δεξιοτήτων των εργαζομένων με χαμηλή ειδίκευση, οι οποίοι επηρεάστηκαν ιδιαίτερα από την πανδημία. Οι Εκτελεστικοί Διευθυντές ενθάρρυναν επίσης την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων διακυβέρνησης, ιδίως στις προμήθειες και στο AML / CFT (Anti-Money Laundering/Combating the Financing of Terrorism).

Η έκθεση δείχνει ότι το βιοτικό επίπεδο των οικογενειών στο Ισραήλ, όπως μετράται από το μέσο εισόδημα, μειώθηκε κατά 22,7% το 2020. Τα κύρια θύματα κατά την περίοδο του κοροναϊού ήταν, ωστόσο, η μεσαία τάξη (δεκαδικά ψηφία 4-7). Η κατάσταση του χαμηλότερου 10% βελτιώθηκε στην πραγματικότητα, χάρη στην κρατική βοήθεια.

Η οικονομία του Ισραήλ αποδείχθηκε από τις λιγότερο πληγείσες κατά την πανδημία Covid-19 σε σύγκριση με άλλες χώρες του ΟΟΣΑ. Μόνον η Ιρλανδία και η Νορβηγία σημείωσαν πέρυσι, αύξηση 8,1% και συρρίκνωση 0,1% αντίστοιχα. Και το Ισραήλ και η Νότια Κορέα μειώθηκαν κατά 1,1%, η Σουηδία κατά 2,7%, οι ΗΠΑ κατά 2,8% και το Ηνωμένο Βασίλειο κατά 8,6%.

Σημειώνεται ότι λόγω της πανδημίας το δημοσιονομικό έλλειμμα του Ισραήλ αυξήθηκε στα 151,3 δις σέκελ (38 δις €) καταλήγοντας στο 13% για ολόκληρο το 2020.

Μόνο τον Νοέμβριο 2020, το Υπουργείο Οικονομικών δαπάνησε 8,2 δις σέκελ (2,1 δις €) για βοήθεια που σχετίζεται με την πανδημία, λίγο περισσότερο από ό,τι τους δύο προηγούμενους μήνες (7,8 δις σέκελ τον Οκτώβριο και 7,5 δις σέκελ τον Σεπτέμβριο). Ωστόσο, για το 2020 συνολικά, το Υπουργείο επρόκειτο να κατευθύνει συνολικά περίπου 82 δις σέκελ (20,6 δις €) μέσω των προγραμμάτων αρωγής και στήριξης της οικονομίας.

Το γεγονός ότι αυτή η σημαντική δημοσιονομική διεύρυνση δεν επέφερε τελικώς ουσιαστική επιβάρυνση στους ρυθμούς ανάπτυξης της ισραηλινής οικονομίας εκτιμάται ότι οφείλεται στην αύξηση εσόδων από εξαγωγές φυσικού αερίου από τον Ιανουάριο 2020 και στην εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων ύψους που ξεπέρασαν τα 8,3 δις δολ., νέο υψηλό επίπεδο, στον τομέα καινοτόμων επιχειρήσεων, που αποδείχθηκαν ο ισχυρός μοχλός ανάπτυξης της ισραηλινής οικονομίας για το κρίσιμο, ένεκα της αναστολής λειτουργίας της οικονομίας στο μεγαλύτερο διάστημα, 2020.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Ισραήλ

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ονομαστικό ΑΕΠ εκ. \$	310.01	300.47	319.37	353.26	364.64	376.12	339.70
Μεταβολή ΑΕΠ	3.9%	2.6%	4.0%	3.5%	3.2%	3.3%	-10,1%
% Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (\$)	37.750	35.869	37.382	40.560	41.900	43.232	36.923

Ανεργία	5.9 %	5.2%	4.8%	4.2%	4.00%	3.7%	14%
Πληθωρισμός	-0.2%	-1.0%	-0.2%	0.4%	1.00%	0.8%	-0,6%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-2.7%	-1.6%	-1.9%	-1.9%	-3.80%	-4.7%	-9,2
Πρωτογενές ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-2%	-1.2%	-1.3%	-1%	-2.8%	-3.1%	-4,3
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	65.8%	63.7%	62.0%	60.5%	61.0%	60,5%	76,5
Εξωτερικό χρέος	83,218\$	85,917\$	87,128\$	88,642\$	93,796\$	98,329\$	98,6\$
Εξωτερικό χρέος % ΑΕΠ	26.8	28.5	27.8	25.1	25.7	26,1	29,1
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	0.96	1.13	0.94	0.508	0.75	1.04	3,5
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (δισ δολ.)	3	3,486	3,021	1,795	2,764	3,932	13,6
Συναλλαγματική ισοτιμία (€/NIS)	4.75	4.3	4.25	4.06	4.24	3.99	
Βασικό επιτόκιο	1.6%	1.6%	1.6%	1.61%	1.75%	1.75%	1.75%
Συναλλαγματικά διαθέσιμα σε δισ \$	86.1	90.6	98.4	113.0	120.60	122,383	173,2

Πηγές: **Central Bureau of Statistics – Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ**

Το ονομαστικό ΑΕΠ πριν την επέλευση της πανδημίας είχε εκτιμηθεί ότι θα ανέλθει σε 383 δισ \$ και τελικώς μειώθηκε και σε σχέση με το 2019. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών συνέχισε να είναι πλεονασματικό και σε ονομαστικές τιμές ανήλθε στα \$ 11 δισ (2,8% του ΑΕΠ) έναντι \$ 10,1δισ το 2017. Σημειώνεται ότι το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παραμένει σταθερά πλεονασματικό, από το 2003, με αυξητικές τάσεις, γεγονός που αντανακλά την σταθερή αναπτυξιακή ροπή της οικονομίας του Ισραήλ.

Η οικονομία του Ισραήλ κατατάσσεται σταθερά στις αναπτυσσόμενες χώρες από το 2007 και αξιολογείται και για το 2020 ως «A1» από την Moody's, ως AA- από την S&P και ως A+ από την Fitch. Στον Οδηγό «Easy Doing Business Index» της Παγκόσμιας Τράπεζας για το 2019, το Ισραήλ ανέβηκε 5 θέσεις και από την 54η θέση, το 2018, κατέλαβε την 49η θέση. Η πορεία αυτή συνεχίστηκε και για το 2020 καθώς το Ισραήλ κατατάχθηκε στην 35^η θέση.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών συνέχισε να είναι πλεονασματικό και σε ονομαστικές τιμές ανήλθε στα \$ 11 δισ (2,8% του ΑΕΠ) έναντι \$ 10,1δισ το 2017. Σημειώνεται ότι το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παραμένει σταθερά πλεονασματικό, από το 2003, με αυξητικές τάσεις, γεγονός που αντανακλά την σταθερή αναπτυξιακή ροπή της οικονομίας του Ισραήλ.

Η οικονομία του Ισραήλ κατατάσσεται σταθερά στις αναπτυσσόμενες χώρες, και αξιολογείται ως «A+/A1» ενώ η (S&P) βελτίωσε, ακόμη περισσότερο, την αξιολόγηση σε AA-, τόσο, λόγω της μακροοικονομικής πολιτικής της Κυβέρνηση, όσο και λόγω των σταθερών οικονομικών δεικτών. Στον Οδηγό «Easy Doing Business Index» της Παγκόσμιας Τράπεζας, το Ισραήλ ανέβηκε 5 θέσεις και από την 54η θέση, το 2018, κατέλαβε την 49η θέση. Αντίθετα, στο δείκτη ανταγωνιστικότητας του Παγκόσμιου Οικονομικού Forum, έχασε 4 θέσεις και από την 16η κατατάχθηκε στην 20η θέση.

Το χαμηλό ποσοστό ανεργίας 3,7%, από τα χαμηλότερα μεταξύ των ανεπτυγμένων κρατών, εκτιμάται, τελικώς ως καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Ο τομέας της Τεχνολογίας οδήγησε σε αύξηση του μέσου μισθού κατά 9,5% από τον Φεβρουάριο του 2017 καθώς ανήλθε περίπου στα 4.200 ευρώ τον Νοέμβριο 2019, με αντίστοιχη πορεία και το 2020, παρά το γεγονός ότι παρατηρήθηκε ροή στελών εκτός Ισραήλ κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Κατά το 2020 η ανεργία έφθασε και στο επίπεδο του 22,7%, καθώς η αναγκαστική θέση σε αργία για μεγάλο αριθμό απασχολούμενων την περίοδο που είχε επιβληθεί, λόγω της πανδημίας, η αναστολή λειτουργία έως και του 80% του ιδιωτικού τομέα επέφερε αναπόδραστα την αύξηση του αριθμού των ανέργων σε αριθμό 937.000. Ωστόσο η πανδημία ανέτρεψε αυτό το κεκτημένο της ισραηλινής οικονομίας εκτοξεύοντας τον μήνα Μάιο 2020 την ανεργία σε επίπεδο 23%. Η αποκλιμάκωση όμως ήταν τάχιση και οδήγησε σε επίπεδα 12% τον Σεπτέμβριο 2020 και μάλιστα με πτωτικές τάσεις καθώς ολοένα και περισσότερη σε αναγκαστική αργία ευρισκόμενοι εργαζόμενοι επανέρχονταν στην εργασία τους, με την ενίσχυση του κράτους σε επιχειρήσεις. Τελικώς το 2020 εμφανίζεται να κλείνει με ανεργία ύψους 14% που τελικά είναι και η σημαντικότερη μακροοικονομική επίπτωση που επέφερε η πανδημία στην οικονομία του Ισραήλ.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το εταιρικό δίκαιο του Ισραήλ, ως εταιρεία ορίζεται η επιχείρηση, η οποία ιδρύεται και εγγράφεται στο Ισραήλ με βάση το Ισραηλινό δίκαιο. Απαραίτητη είναι η εγγραφή της εταιρείας στο Μητρώο Εταιρειών του Ισραήλ.

Οι περισσότερες εταιρείες οριοθετούν την προσωπική ευθύνη των εταίρων με βάση το ποσοστό των μετοχών. Η εταιρεία δύναται να εγγραφεί είτε ως «Ιδιωτική Εταιρεία», είτε ως «Κοινή Εταιρεία», οι μετοχές της οποίας είναι διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αξιών του Τελ Αβίβ.

Και στις δύο περιπτώσεις, οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να παρουσιάζουν στους εταίρους, ετήσιους απολογισμούς και χρηματοοικονομικές καταστάσεις θεωρημένες από ορκωτό λογιστή.

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών

Οι ακόλουθες πληροφορίες παρέχουν μια γενική εικόνα, όσων απαιτούνται για την έναρξη μίας επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι τρέχουσες τιμές, οι προϋποθέσεις αλλά και οι λεπτομέρειες διαφοροποιούνται στην πράξη, τόσο για τις εγχώριες, όσο και για τις αλλοδαπές οντότητες και εξαρτώνται από ποικίλους παράγοντες, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες, τον τόπο εγκατάστασης, τη νομική φύση και τη λειτουργία της.

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

Οι ξένες εταιρείες που επιθυμούν να εγκατασταθούν στο Ισραήλ μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα στη δημιουργία ενός υποκαταστήματος, μιας θυγατρικής επιχείρησης ή ενός γραφείου αντιπροσωπείας, ανάλογα με τις ανάγκες, τους επιχειρηματικούς σχεδιασμούς και τους στρατηγικούς τους στόχους.

Οι αναγνωρισμένες από την Ισρ/νομοθεσία εταιρικές μορφές είναι οι ακόλουθες: δημόσια (Εισηγμένη στο Χρηματιστήριο), ιδιωτική ΕΠΕ (public or private limited liability company), εγγεγραμμένη σε μητρώο ή μη, προσωπική εταιρία και υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρίας

α' Θυγατρική Εταιρεία

Μία θυγατρική εταιρία, λειτουργεί ως μία ιδιωτική Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, της οποίας την πλειοψηφική μετοχική σύνθεση κατέχει μία άλλη τοπική ή αλλοδαπή εταιρία. Το Ισραήλ επιτρέπει την κατοχή του 100% του μετοχικού κεφαλαίου μίας εταιρίας από αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Ισραηλινή θυγατρική εταιρία είναι η επιλογή που συνιστάται για μικρές και μεσαίες αλλοδαπές επιχειρήσεις που θέλουν να ξεκινήσουν τη δραστηριοποίησή τους στο Ισραήλ, η οποία θεωρείται ξεχωριστό νομικό πρόσωπο από τη μητρική αλλοδαπή εταιρία ακόμα και αν η αλλοδαπή εταιρία αποτελεί τον μοναδικό μέτοχό της (100% του μετοχ. κεφ.).

Η επωνυμία της εταιρίας μπορεί να διαφέρει από αυτήν της μητρικής εταιρίας, υπό την προϋπόθεση έγκρισης από τις Αρχές Μητρώου Εταιριών. Ο Ισραηλινός νόμος «περί εταιριών» του 1999 απαιτεί το διορισμό ενός ή περισσότερων διευθυντών, χωρίς αυτός απαραίτητα να είναι ισραηλινός πολίτης, πλην όμως, για τη φορολογική έναρξη ΦΠΑ, τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος πρέπει να είναι κάτοικος Ισραήλ (πολίτης, μόνιμος κάτοικος ή κάτοχος άδειας εργασίας). Η ισραηλινή θυγατρική αλλοδαπής εταιρίας πρέπει να διατηρεί:

- α. ένα επίσημο και καταχωρημένο στο μητρώο της χώρας, γραφείο στο Ισραήλ, και
- β. τα καταστατικά του έγγραφα σ' αυτό το γραφείο.

Για φορολογικούς λόγους, η θυγατρική τυγχάνει όμοιας μεταχείρισης με μία ημεδαπή εταιρία και ως εκ τούτου, μπορεί να επωφεληθεί των ίδιων φοροαπαλλαγών και επενδυτικών κινήτρων που απολαμβάνει μία ισραηλινή εταιρία.

Μια θυγατρική επιχείρηση έχει ορισμένα πλεονεκτήματα, από τα οποία το βασικότερο είναι ο περιορισμός της ευθύνης της εταιρίας στο Ισραήλ. Η αλλοδαπή εταιρία και τα περιουσιακά της στοιχεία δεν μπορούν να δεσμευτούν για χρέη και οφειλές της θυγατρικής εταιρίας. Επιπρόσθετα, η τοπική θυγατρική μπορεί να συγκεντρώσει ευκολότερα κεφάλαια σε τοπικό επίπεδο και να επωφεληθεί κυβερνητικών κινήτρων, προνομίων αλλά και συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας του Ισραήλ με άλλες χώρες.

β' Υποκατάστημα

Σύμφωνα με το άρθρο 346 (α) του Ισραηλινού νόμου περί εταιριών του 1999: Μια αλλοδαπή εταιρεία δεν έχει το δικαίωμα επιχειρηματικής δραστηριοποίησης στο Ισραήλ, εκτός και αν έχει καταχωρηθεί ως αλλοδαπή εταιρία, και έχει εξοφλήσει έξοδα καταχώρησης και δημοσίευσης, σύμφωνα με τη νομοθετική πρόβλεψη.

Ένα Ισραηλινό υποκατάστημα, όπως μία θυγατρική εταιρία αποτελεί μία νομική οντότητα. Παρ' όλα αυτά σε αντίθεση με μία θυγατρική, ένα υποκατάστημα αποτελεί την προέκταση μίας αλλοδαπής εταιρίας. Αυτό σημαίνει ότι τα κεντρικά γραφεία της εταιρίας φέρουν και την τελική αστική ευθύνη για τις πράξεις ή τις παραλείψεις του Ισραηλινού της υποκαταστήματος. Από πλευράς φορολογικού δικαίου, ένα υποκατάστημα γενικά θεωρείται μη – ημεδαπή οντότητα και συνεπώς μη επιλέξιμη για φοροαπαλλαγές και επενδυτικά κίνητρα που προορίζονται για ισραηλινές εταιρίες. Συνεπώς, η δημιουργία ενός υποκαταστήματος είναι η λιγότερο ελκυστική επιλογή για μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η επωνυμία του Ισραηλινού Υποκαταστήματος μίας αλλοδαπής εταιρίας πρέπει να είναι ίδια με της μητρικής εταιρίας πριν την καταχώρηση του υποκαταστήματος στο Μητρώο Εταιριών. Το υποκατάστημα πρέπει να έχει καταχωρημένη διεύθυνση στο Ισραήλ. Ο Ισραηλινός Εταιρικός Νόμος του 1999 απαιτεί το ισραηλινό παράρτημα να διορίζει έναν Ισραηλινό κάτοικο ως αντίκλητο για τις κοινοποιήσεις και τις διαδικαστικές ενέργειες.

Σε ισραηλινά υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών επιτρέπεται κάθε μορφή επιχειρηματικής δραστηριότητας, η οποία είναι παρόμοια με αυτούς που ασκεί η μητρική εταιρία. Τα έσοδα του υποκαταστήματος που προκύπτουν ή πληρώνονται για δραστηριότητες του υποκαταστήματος, εκτός του Ισραήλ, δεν υπόκεινται σε φορολογία, παρά μόνο τα έσοδα που προκύπτουν από δραστηριότητες εντός του Ισραήλ.

Ένα υποκατάστημα υποχρεούται να υποβάλει τους δικούς του ισολογισμούς καθώς και αυτούς της μητρικής εταιρίας. Όμως, υποκατάστημα που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο Εταιριών, αντιμετωπίζεται ως αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, για το οποίο δεν ισχύουν κάποιες φοροαπαλλαγές.

Τα ακόλουθα έγγραφα πρέπει να υποβληθούν στον Μητρώο Εταιριών, προκειμένου να εγγραφεί νόμιμα μια ξένη εταιρεία στο Ισραήλ:

-Κατάλογος των διευθυντών της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των αριθμών διαβατηρίων τους.

-Έντυπο πληρεξουσίου που εκχωρεί σε ισραηλινό εκπρόσωπο την ευθύνη για την επίσημη εκπροσώπηση της εταιρείας στο Ισραήλ.

-Το πλήρες όνομα, η διεύθυνση και η εθνική ταυτότητα ενός ισραηλινού εκπροσώπου που έχει οριστεί να λαμβάνει νομικές ειδοποιήσεις για λογαριασμό της εταιρείας.

-Το καταστατικό της εταιρείας και η εβραϊκή μετάφραση του, πιστοποιημένα από συμβολαιογράφο.

-Πιστοποιητικό ενσωμάτωσης της εταιρείας από τη χώρα καταγωγής του, υπογεγραμμένο με apostille. Σε περίπτωση που η χώρα προέλευσης δεν εκδίδει τα πιστοποιητικά αυτά, ο δικηγόρος που χειρίζεται την εγγραφή θα πρέπει να παραδώσει υπογεγραμμένη επιστολή που να δηλώνει ότι τα πιστοποιητικά αυτά δεν εκδίδονται στη χώρα προέλευσης. Επιπλέον, είναι απαραίτητο πιστοποιητικό που δηλώνει ότι η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εταιριών της χώρας προέλευσης.

-Απόδειξη πληρωμής του τέλους εγγραφής (σήμερα 2.614 σέκελ, περίπου 654 USD).

-Μετά την επιτυχή εγγραφή μιας εταιρείας, εκδίδεται ένας μοναδικός αριθμός αναγνώρισης εννέα (9) ψηφίων.

γ' : Γραφείο Αντιπροσωπείας

Οι ξένες εταιρείες που ενδιαφέρονται μόνο να ερευνήσουν την αγορά ή για διαχείριση των υποθέσεων της επιχείρησης, χωρίς την πραγματοποίηση οποιασδήποτε πραγματικής κερδοσκοπικής δραστηριότητας, μπορούν να ιδρύουν ένα Γραφείο Αντιπροσωπείας στο Ισραήλ. Αυτό αποτελεί μια προσωρινή λύση, χωρίς νομική προσωπικότητα αλλά και χωρίς υποχρέωση καταχώρησης στο Μητρώο Εταιριών. Συνεπώς, δεν μπορεί να συνάπτει συμβάσεις, να διεξάγει απευθείας εμπορική δραστηριότητα, να ανοικιάζει αποθηκευτικούς χώρους, να εκδίδει τιμολόγια, να αποκτά πιστοληπτική ιδιότητα.

Η αλλοδαπή εταιρία υπέχει, μόνο έμμεση ευθύνη για τις δραστηριότητες του Γραφείου Αντιπροσωπείας στο Ισραήλ. Το Γραφείο Αντιπροσωπείας μπορεί να στελεχωθεί από προσωπικό της εταιρίας ή εγχώριο προσωπικό.

Η επιλογή αυτή ενδείκνυται περισσότερο για αλλοδαπές εταιρίες που ενδιαφέρονται να εξετάσουν το επιχειρηματικό περιβάλλον του Ισραήλ πριν προβούν σε επενδύσεις και για εκείνες που πρόκειται να αναπτύξουν επιτοπίως τις βασικές τους δραστηριότητες.

Συγκριτική Επισκόπηση Επιλογών Εγγραφής

Ο ακόλουθος Πίνακας αποτυπώνει τις διαφορές ανάμεσα σε διάφορες επιλογές:

	ΙΣΡΑΗΛΙΝΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΙΣΡΑΗΛΙΝΗ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ	ΙΣΡΑΗΛΙΝΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ
Νομική Μορφή	Μη ξεχωριστή νομική οντότητα αλλά προέκταση της μητρικής εταιρίας	Ξεχωριστή νομική οντότητα διακριτή από την μητρική εταιρία	Δεν έχει νομική οντότητα αλλά πρόκειται για μία προσωρινή διοικητική διευθέτηση
Ευθύνη	Αστική ευθύνη αφορά την μητρική εταιρία	Αστική ευθύνη περιορίζεται στο υποκατάστημα	Αστική ευθύνη επεκτείνεται και στη μητρική εταιρία
Εταιρική Επωνυμία	Πρέπει να είναι ίδια με τη μητρική εταιρία	Μπορεί να είναι ίδια ή διαφορετική από τη μητρική εταιρία	Πρέπει να είναι ίδια με της μητρικής εταιρίας και να συμπεριλαμβάνει τον όρο «Γραφείο Αντιπροσωπείας»
Επιτρεπόμενες Δραστηριότητες	Πρέπει να είναι ίδιες με αυτές της μητρικής εταιρίας	Μπορεί να είναι ίδιες ή να διαφέρουν από αυτές της μητρικής εταιρίας	Μπορούν να διεξάγουν μόνο έρευνα αγοράς ή οικονομικο – τεχνικές μελέτες
Περίοδος Χρονικής Ισχύος	Απεριόριστη εγγραφή μέχρι να κλείσουν	Απεριόριστη εγγραφή μέχρι να κλείσουν	Δεν χρειάζονται εγγραφή
Προθεσμία Εγγραφής	Μία εβδομάδα	Μία εβδομάδα	Δεν χρειάζονται εγγραφή
Φορολογία	Φορολογείται ως αλλοδαπή οντότητα, δεν απολαμβάνει φορο-απαλλαγών.	Φορολογείται ως Ισραηλινή νομική οντότητα	Το Γραφείο Αντιπροσωπείας δεν παράγει εισόδημα
Υποβολή Ισολογισμών	Υποβάλλονται, τόσο από το υποκατάστημα, όσο και από τη μητρική εταιρία	Υποβάλλεται ο ισολογισμός της αλλοδαπής εταιρίας	Δεν χρειάζεται να υποβληθεί ισολογισμός
Τραπεζικοί Λογαριαμοί	Μπορεί να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό στο Ισραήλ	Μπορεί να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό στο Ισραήλ	Μπορεί να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό στο Ισραήλ για να αντιμετωπίσει τις βασικές δαπάνες λειτουργίας, οι οποίες πρέπει να χρηματοδοτούνται από τη μητρική εταιρία
Πρόσληψη	Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην	Δεν υπάρχουν περιορισμοί	Δεν υπάρχουν περιορισμοί

Προσωπικού	πρόσληψη τοπικού ή αλλοδαπού προσωπικού	στην πρόσληψη τοπικού ή αλλοδαπού προσωπικού	στην πρόσληψη τοπικού ή αλλοδαπού προσωπικού
Διορισμός Αντικλήτου και Διοικήσεως	Για το άνοιγμα φακέλου ΦΠΑ πρέπει να οριστεί έναντι της Εφορίας ένας τουλάχιστον κάτοικος του Ισραήλ ή μία νομική οντότητα ισραηλινής ιθαγενείας που θα διευθύνεται από έναν ισραηλινό κάτοικο	Για το άνοιγμα φακέλου ΦΠΑ πρέπει να οριστεί έναντι της Εφορίας ένας τουλάχιστον κάτοικος του Ισραήλ ή μία νομική οντότητα ισραηλινής ιθαγενείας.	Δεν υπάρχουν ορισμένοι κανόνες

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων²

Δεν υπάρχει σχετικό καθεστώς

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)

Σήμανση Προϊόντων:

Το Ισραήλ διατηρεί κανονισμούς για τη σήμανση των προϊόντων και την καταγραφή της χώρας προέλευσης. Όλες οι εισαγωγές στο Ισραήλ θα πρέπει να φέρουν σήμα που αναφέρει τη χώρα προέλευσης του προϊόντος, το όνομα και τη διεύθυνση του κατασκευαστή, το όνομα και τη διεύθυνση του ισραηλινού εισαγωγέα, το περιεχόμενο, το βάρος και τον όγκο στις αντίστοιχες μονάδες μέτρησης. Επιπλέον, η σήμανση πρέπει να γίνεται στην Εβραϊκή και στην Αγγλική, υπό την προϋπόθεση ότι τα Αγγλικά γράμματα είναι μικρότερα σε μέγεθος από τα Εβραϊκά. Βρίσκεται σε εξέλιξη από τον Μάρτιο 2020 αναθεώρηση του καθεστώτος σήμανσης.

Πιστοποιητικά Kosher-Halal:

Όσον αφορά στα είδη διατροφής, εάν ο Εισαγωγέας επιθυμεί να διοχετεύσει στην αγορά προϊόντα με την ένδειξη Kosher, μπορεί να λάβει πιστοποιητικό Kosher από την Ανωτάτη Ραβινική Αρχή του Ισραήλ. Για τη λήψη της πιστοποίησης Kosher, δεν υφίσταται κάποια νομική υποχρέωση, πλην των προϊόντων κρέατος, όμως, είναι προς το συμφέρον του πωλητή η λήψη της, διότι με αυτόν τον τρόπο διευρύνει το αγοραστικό κοινό, στο οποίο απευθύνονται τα προϊόντα του.

Η σημασία της θρησκευτικής πιστοποίησης Kosher που σημαίνει στα εβραϊκά «κατάλληλο προς κατανάλωση» & Halal (Halal) για τους Μουσουλμάνους, είναι σημαντική για τους πληθυσμούς των Εβραίων και των Μουσουλμάνων αντίστοιχα.

² Προαιρετική συμπλήρωση αναλόγως του αν υπάρχει στη νομοθεσία ειδική πρόβλεψη

Είναι ακόμη σημαντική και για απλούς καταναλωτές που δεν έχουν σχέση ούτε με Εβραίους, ούτε με Μουσουλμάνους, αλλά αγοράζουν προϊόντα με τις «θρησκευτικές» αυτές πιστοποιήσεις, διότι θεωρούν αυτά τα προϊόντα πιο υγιεινά και πιο αγνά. Τα προϊόντα που φέρουν τις πιστοποιήσεις Kosher & Halal μπορούν να παραχθούν σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, με τον έλεγχο και την εποπτεία των αντίστοιχων Οργανισμών Πιστοποιήσεων.

B.1.5 Τιμολόγηση³

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία και ρυθμίσεις υποχρεωτικής τιμολόγησης με συγκεκριμένο τρόπο

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)

A. Κάθε αποστολή που φθάνει στο Ισραήλ υποβάλλεται σε εκτελωνισμό. Υπάρχουν πολλές διαφορετικές διαδικασίες εκτελωνισμού, ανάλογα με την αξία της αποστολής, τον τύπο των εμπορευμάτων και το βάρος της αποστολής.

Το πρώτο βήμα σε κάθε διαδικασία εκτελωνισμού είναι ο καθορισμός του προϊόντος. Κατά την άφιξη του προϊόντος στο Ισραήλ, το τελωνείο κατατάσει το προϊόν σε μια τελωνειακή κατηγορία.

Η τελωνειακή κατηγορία είναι ένας τύπος διεθνούς τελωνειακού κώδικα προσαρμοσμένου στους νόμους κάθε χώρας, ορίζοντας τους φόρους που ισχύουν για το προϊόν και τους νομικούς όρους εισαγωγής του προϊόντος.

Στην ιστοσελίδα της Τελωνειακής Αρχής <https://shaarolamiquery.customs.mof.gov.il/CustomspilotWeb/UrlHash/CustomsBook?hash=gk2eRyL%2BoDiRJRIbgdUzLXcY11ZkxOLwckEN9HhR3I5uphEi2s6Gg%2Bg4Pjr84pu0IBRMUYUD3ort86oRy47r8T2ce0CRs89Lcof4~xUeTlyl%21> μπορείτε να βρείτε τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν για κάθε τελωνειακή λεπτομέρεια. (δεδομένου ότι η ιστοσελίδα είναι στα εβραϊκά, συνιστάται να ανοιχθεί με google chrome ώστε αυτομάτως να μεταφράζεται ως έχει στην αγγλική).

Οι όροι εισαγωγής του προϊόντος, όπως απαιτούνται πιστοποιητικά, μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα https://www.gov.il/he/Departments/legalInfo/order_personal_import.

B. Εκκαθάριση προϊόντος για το οποίο επιβάλλονται φόροι ή που απαιτεί ειδικό πιστοποιητικό

- Ατομική / διαδικασία εκκαθάρισης

Σε αυτήν τη διαδικασία, το μέρος που παραγγέλνει το εμπόρευμα/προϊόν (ο εισαγωγέας) πηγαίνει στο Τελωνείο για να εκκαθαρίσει την εισαγωγή. Η εκκαθάριση του δέματος που εισάγεται περιλαμβάνει την προσκόμιση στο τελωνείο των απαραίτητων εγγράφων.

Τα έγγραφα που απαιτούνται για ατομική άδεια:

³ Ομοίως ως ανωτέρω

- I. Φορτωτική
- II. Τιμολόγιο αγοράς (είναι ευθύνη του αποστολέα του προϊόντος να παράσχει το τιμολόγιο).
- III. Έγγραφα απόδειξης προτιμησησιακού καθεστώτος που παρέχουν απαλλαγή ή μειωμένους δασμούς βάσει εμπορικής συμφωνίας μεταξύ του Ισραήλ και της χώρας προέλευσης (προαιρετικά) - η μεταφορά των εγγράφων είναι ευθύνη του αποστολέα του δέματος.
- IV. Πιστοποιητικά και άδειες (σε περίπτωση που ο νόμος ορίζει τους όρους εισαγωγής του προϊόντος).

Διαδικασία ταχέως / ομαδικού εκτελωνισμού:

Σε αυτήν τη διαδικασία, η εταιρεία ταχυμεταφορών μπορεί να εκκαθαρίσει πολλές αποστολές που φτάνουν μαζί. Αυτή η διαδικασία βασίζεται στα έγγραφα αποστολής που ελήφθησαν και μεταφέρθηκαν στο τελωνείο πριν από την αποστολή ακόμη στο Ισραήλ. Αυτή η διαδικασία προορίζεται για αποστολές αξίας 1.000 \$ ΗΠΑ που δεν τους επιβάλλονται όροι εισαγωγής.

Αυτές οι αποστολές οφείλουν να καταβάλουν τις κάτωθι πληρωμές:

- I. Φόροι - το είδος του φόρου που θα εισπραχθεί και το ποσό θα καθοριστεί από το τελωνείο σύμφωνα με τις τελωνειακές λεπτομέρειες που του έχουν ανατεθεί.
- II. Επιτροπή της εταιρείας αποστολής.
- III. Τέλη ασφάλειας και τελωνειακή καταχώριση.
- IV. Εκτελωνισμός προϊόντων που απαιτούν το "πιστοποιητικό προτύπου". Υπάρχουν ορισμένα προϊόντα, που ορίζονται από το νόμο στο Ισραήλ, ως προϊόντα που πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις ενός προτύπου, προκειμένου να διασφαλιστεί η δημόσια ασφάλεια και υγεία. Εάν ένα εισαγόμενο προϊόν απαιτεί το πιστοποιητικό ενός προτύπου, επικοινωνήστε με ένα αναγνωρισμένο εργαστήριο για να εκτελέσετε αυτήν τη λειτουργία.

Τα ακόλουθα έγγραφα πρέπει να προσκομιστούν στο εργαστήριο:

Έντυπο δήλωσης από τη φορολογική αρχή του Ισραήλ σχετικά με την προσωπική εισαγωγή αγαθών

Φορτωτική

Λογαριασμός προμηθευτή

Έγγραφα αναγνώρισης προϊόντος

Με βάση τα έγγραφα, το εργαστήριο θα ελέγξει εάν το Ισραήλ Standard ισχύει για το εισαγόμενο προϊόν.

Εάν δεν υπάρχει πρότυπο που να ισχύει, το μέρος που έβαλε την παραγγελία για το πακέτο (ο εισαγωγέας) θα λάβει πιστοποιητικό σύμφωνα με το οποίο το πρότυπο δεν ισχύει για το προϊόν (πιστοποιητικό Standard δεν ισχύει). Με αυτό το πιστοποιητικό, η εισαγόμενη αποστολή μπορεί να εκκαθαριστεί από το τελωνείο.

Εάν ισχύει ένα πρότυπο για το προϊόν, το προϊόν θα σταλεί για δοκιμή. Τα ευρήματα της δοκιμής θα καθορίσουν εάν το εισαγόμενο προϊόν μπορεί να εκκαθαριστεί από το τελωνείο ή όχι.

Εάν εντοπιστεί ελάττωμα στο προϊόν κατά τη διάρκεια της δοκιμής, το μέρος που παραγγέλλει το πακέτο θα κληθεί να το επισκευάσει.

Εάν κατά τη διάρκεια της δοκιμής, το προϊόν διαπιστωθεί ότι δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτύπου και ότι δεν μπορεί να συμμορφωθεί, μπορεί να ζητηθεί από το συμβαλλόμενο μέρος που παραγγέλλει το δέμα να καταστρέψει τα εμπορεύματα ή να επιστρέψει την αποστολή στον προμηθευτή στο εξωτερικό.

Στην ιστοσελίδα https://www.gov.il/en/departments/guides/import_guide_beginners υπάρχει πλήρης καταγραφή όλων των διαδικασιών ενώπιον της ισραηλινής τελωνειακής αρχής.

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Για την λήψη σχετικής πληροφόρησης, υπάρχει δυνατότητα on-line αναζήτησης στα Παραρτήματα του Κανονισμού Ελεύθερης Εισαγωγής, η οποία είναι διαθέσιμη στην Εβραϊκή γλώσσα. Για περισσότερες πληροφορίες, Οι Έλληνες εξαγωγείς μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (ecocom-telaviv@mfa.gr) και στη βάση δεδομένων της Τελωνειακής Ένωσης της ΕΕ στον υπερσύνδεσμο: www.madb.europa.eu.

Χρήσιμοι ορισμοί:

Άδεια Εισαγωγής: χορηγείται, κατόπιν αιτήσεως, από το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου σε ισραηλινούς εισαγωγείς και εταιρείες εγκατεστημένες στο Ισραήλ.

Ειδικό Πιστοποιητικό: εκδίδεται για τον εισαγωγέα από την αρμόδια υπηρεσία (λ.χ. Υπουργείο Υγείας για εισαγωγές φαρμάκων, Υπουργείο Μεταφορών για εισαγωγές αυτοκινήτων), η οποία πρέπει να εγκρίνει την εισαγωγή του προϊόντος υπό όρους που αναφέρονται ρητώς στο πιστοποιητικό.

Έγκριση Προδιαγραφών: έγκριση που δίδεται στον εισαγωγέα από το Ίδρυμα Προδιαγραφών του Ισραήλ (Standards Institution of Israel) κατόπιν διενέργειας δοκιμών (Tests) στα προϊόντα πριν και κατά την άφιξή τους στο Ισραήλ. Η έγκριση αυτή περιλαμβάνει δήλωση ότι τα προϊόντα πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές και βασίζεται σε σχετικό πίνακα προϊόντων του Κανονισμού για την ελεύθερη εισαγωγή προϊόντων (βλ. και παρακάτω).

Στο πλαίσιο των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου που έχει συνάψει το Ισραήλ με άλλες χώρες (συμπεριλαμβανομένης και της συμφωνίας σύνδεσης με την ΕΕ), το καθεστώς εισαγωγής έχει προχωρήσει σημαντικά στην φιλελευθεροποίηση του. Παρόλα αυτά απαιτείται για ορισμένα προϊόντα άδεια εισαγωγής. Ο «Κανονισμός Ελεύθερης Εισαγωγής» (αρ.5766 του 2006) καθορίζει τους όρους για την εισαγωγή αγαθών στο Ισραήλ, με βάση την ταξινόμηση των προϊόντων στο πλαίσιο του Εναρμονισμένου Δασμολογίου:

http://ozar.mof.gov.il/customs/eng/taarif_eng.htm

Χρήσιμες πληροφορίες (στατιστικά στοιχεία, δασμοί, πιστοποιητικά διαδικασίες εισαγωγής) μπορούν να αντληθούν από τη βάση δεδομένων της Τελωνειακής Ένωσης της ΕΕ στον υπερσύνδεσμο:

www.madb.europa.eu, με βάση αναζήτησης τον 4ψήφιο ή 6ψήφιο κωδικό προϊόντος της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature – CN).

(I) Ταξινόμηση των εισαγωγών:

Η ορθή ταξινόμηση των προϊόντων είναι βασική για τον καθορισμό των δασμών καθώς και για την χορήγηση των απαραίτητων αδειών και πιστοποιητικών. Πληροφόρηση σχετικά με την ταξινόμηση των υπό εισαγωγή προϊόντων δύναται να αντληθεί από την ιστοσελίδα της Φορολογικής και Δασμολογικής Υπηρεσίας του Ισραήλ. http://ozar.mof.gov.il/customs/eng/reinfo_new.htm

Όροι εισαγωγής:

Ο Κανονισμός Ελεύθερης Εισαγωγής και τα Παραρτήματά του ορίζουν:

- τις γενικές προϋποθέσεις εισαγωγής.
- τη φύση των προϊόντων, για τα οποία απαιτείται άδεια εισαγωγής ή ειδικά πιστοποιητικά και τις αρμόδιες Υπηρεσίες που εκδίδουν τις άδειες αυτές.

Πληροφορίες για τους δασμούς και τις επιβαρύνσεις στα εισαγόμενα προϊόντα, με βάση τον κωδικό ταξινόμησής τους και ανά γεωγραφική προέλευση, είναι διαθέσιμες στο Εναρμονισμένο Δασμολόγιο του Ισραήλ στην ιστοσελίδα:

<http://ozar.mof.gov.il/customs/eng/mainpage.htm> και στη βάση δεδομένων της Τελωνειακής Ένωσης της ΕΕ στον υπερσύνδεσμο: www.madb.europa.eu.

Ποσοτώσεις στις εισαγωγές:

Ποσοτώσεις ισχύουν για έναν αριθμό προϊόντων (κυρίως αγροτικών). Προκαθορισμένες ποσότητες είναι δυνατόν να εισαχθούν με μειωμένο ή και χωρίς τελωνειακό δασμό.

Διαδικασίες έγκρισης υποχρεωτικών προδιαγραφών των εισαγομένων προϊόντων:

Από την 1^η Ιουνίου 2005, όλα τα εισαγόμενα προϊόντα, τα οποία υπόκεινται στη διαδικασία έγκρισης προδιαγραφών από το Ίδρυμα Προδιαγραφών του Ισραήλ (SII) χωρίστηκαν σε τέσσερις κατηγορίες επιθεώρησης, αναλόγως με το βαθμό επικινδυνότητας τους για τη δημόσια υγεία και ασφάλεια:

Κατηγορία 1: προϊόντα που ενσωματώνουν το υψηλότερο επίπεδο κινδύνου για τη δημόσια υγεία και ασφάλεια, όπως λ.χ. παιδικά παιχνίδια και ηλεκτρικές οικιακές συσκευές. Η έκδοση πιστοποιητικού καταλληλότητας δεν συνεπάγεται κόστος για τον εισαγωγέα και, μόλις εκδοθεί το εν λόγω πιστοποιητικό, το προϊόν απαλλάσσεται από τελωνειακούς δασμούς. Ωστόσο, η επιθεώρηση για κάθε φορτίο εξακολουθεί να αποτελεί προϋπόθεση απαλλαγής από τελωνειακούς δασμούς.

Κατηγορία 2: προϊόντα που ενσωματώνουν μεσαίο επίπεδο κινδύνου για τη δημόσια υγεία και ασφάλεια, όπως λ.χ. γυαλιά ηλίου, λάμπες, χαλιά, μπουκάλια. Γί αυτήν την κατηγορία απαιτείται μια εφάπαξ άδεια που βασίζεται σε διενέργεια δοκιμής για έγκριση (type approval test), καθώς επίσης και σε δήλωση του εισαγωγέα ότι τα προϊόντα που θα περιλαμβάνονται σε μελλοντικά φορτία πληρούν τις υποχρεωτικές

προδιαγραφές. Η διενέργεια επιθεωρήσεων για φορτία εισαγομένων προϊόντων αυτής της κατηγορίας προ της απαλλαγής από τελωνειακούς δασμούς δεν είναι πλέον απαραίτητη.

Κατηγορία 3: προϊόντα που ενσωματώνουν χαμηλό επίπεδο κινδύνου για τη δημόσια υγεία και ασφάλεια, όπως λ.χ. κεραμικά υλικά. Σε αυτήν την κατηγορία, η μόνη απαίτηση είναι η δήλωση του εισαγωγέα ότι τα προϊόντα πληρούν τις υποχρεωτικές προδιαγραφές. Δεν υφίσταται καμία υποχρέωση επιθεώρησης των εισαγομένων προϊόντων.

Κατηγορία 4: προϊόντα με αποκλειστικό σκοπό την βιομηχανική χρήση και όχι την άμεση κατανάλωση, όπως λ.χ. ηλεκτρικά βιομηχανικά είδη. Η απαλλαγή αυτών των προϊόντων από τελωνειακούς δασμούς δεν εξαρτάται από την κατοχή πιστοποιητικού καταλληλότητας και υιοθέτησης υποχρεωτικών προδιαγραφών.

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων

Στο Ισραήλ το τραπεζικό σύστημα είναι εξαιρετικά ανεπτυγμένο και λειτουργεί υπό το καθεστώς των προνοιών του σύγχρονου τραπεζικού συστήματος με δυνατότητα πρόσβασης σύμφωνα με πιστοληπτικά κριτήρια.

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Δεν υπάρχει κανένας περιορισμός ιδιοκτησίας σε εταιρεία, ακίνητα και μετοχές. Ο μοναδικός περιορισμός αφορά σε ιδιοκτησία πλησίων χαρακτηρισμένων ως εύσθητων στρατιωτικών περιοχών.

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

-ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ο μέσος ισραηλινός μισθός ανήλθε στα 11.004 NIS (3.163 \$) το μήνα, από τον Ιούλιο του 2019, σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία του Ισραήλ

Ο βασικός μισθός είναι 5.300 σέκελ (περίπου 1, 447 δολάρια ΗΠΑ). Η εβδομάδα εργασίας στο Ισραήλ αρχίζει την Κυριακή και λήγει την Πέμπτη ή την Παρασκευή, και το ωράριο κυμαίνεται από 08: 00-09: 00 έως 17: 00-18: 00. Σύμφωνα με τον ισραηλινό νόμο (1988), ο αριθμός των ωρών εργασίας σε μια εβδομάδα δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 45 ώρες. Οι ώρες εργασίας που υπερβαίνουν αυτό το πρότυπο θα πρέπει να αποζημιώνονται σύμφωνα με το νόμο.

Ο κλάδος με την υψηλότερη αμοιβή είναι ο κλάδος πληροφορικής και επικοινωνιών, ο οποίος περιλαμβάνει πολλές εταιρείες τεχνολογίας, όπου η μέση αμοιβή ήταν 22.122 NIS (6.358 \$) το μήνα, ακολουθούμενη από χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, όπου ο μέσος μισθός ήταν 20.153 NIS (5.792 \$).

Οι 329.500 εργαζόμενοι υψηλής τεχνολογίας του Ισραήλ πραγματοποίησαν το 2019 κατά μέσο όρο 23.375 NIS (6.719 \$) ανά μήνα, αύξηση 4% σε σχέση με το 2018, με ερευνητές και προγραμματιστές επιστήμης να ηγούνται αυτής της ομάδας, στα 25.517 NIS (7.334 \$).

Ο τομέας με τη χαμηλότερη αμοιβή ήταν η βιομηχανία φιλοξενίας και τροφίμων, όπου η μέση αμοιβή ήταν μόνο 5.150 NIS (1.480 \$).

Ο τομέας της εκπαίδευσης είχε τον μεγαλύτερο αριθμό μισθωτών εργαζομένων, με 546.800 άτομα να αποδίδουν κατά μέσο όρο 9.106 NIS (2.617 \$) το μήνα.

Οι εργαζόμενοι στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και της κοινωνικής πρόνοιας, ένας άλλος σημαντικός τομέας με 439.500 μισθωτούς, πήραν σπίτι με χαμηλότερο μέσο όρο μισθό 9,680 NIS (2.782 \$).

-Ηλικία συνταξιοδότησης

Η τρέχουσα ηλικία συνταξιοδότησης στο Ισραήλ είναι 67 για άνδρες και 62 γυναίκες.

-Συνδικαλιστικές Οργανώσεις

Υπάρχουν πολλές συνδικαλιστικές οργανώσεις στο Ισραήλ. Το μεγαλύτερο είναι το "The New Histadrut", επίσης γνωστό ως "Histadrut". Το "Histadrut" λειτουργεί σε όλους τομείς των δικαιωμάτων των εργαζομένων και είναι ένα από τις πλέον ισχυρές οργανώσεις στο Ισραήλ.

Οι εργαζόμενοι που εργάζονται πενθήμερο δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις 15 ώρες υπερωριών ανά εβδομάδα και οι εργαζόμενοι που εργάζονται για 6 ημέρες την εβδομάδα δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις 12 ώρες υπερωριών/ εβδομάδα.

-Βασικά δικαιώματα των εργαζομένων

Ο ισραηλινός νόμος απαιτεί από τους εργοδότες να διαθέτουν ένα σταθερό μέρος του μισθού των εργαζομένων σε ένα συνταξιοδοτικό ταμείο και ένα μέρος στην εθνική ασφάλιση. Είναι του εργοδότη ευθύνη η κατανομή των πόρων αυτών.

-Συνταξιοδοτικά ταμεία

Το ποσό που κατατίθεται κάθε μήνα στο συνταξιοδοτικό ταμείο καταρτίζεται από δύο συνιστώσες - ποσοστό του μισθού του υπαλλήλου (αφαιρείται άμεσα από τον εργοδότη) και ένα ποσό που καταβλήθηκε απευθείας από τον εργοδότη (υπολογιζόμενη ως ποσοστό επί του μισθού του μισθωτού).

-Εθνική ασφάλιση

Τα εθνικά ταμεία ασφάλισης καταρτίζονται επίσης από δύο μέρη: ένα ποσοστό αφαιρείται από το μισθό του μισθωτού και ένα άλλο καταβάλλεται από τον ίδιο τον εργοδότη. Για μισθό που αντιστοιχεί στο 60% του μέσου μισθού (6.164 σέκελ-1751\$) ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει το 3,45% του μισθού. Για το μέρος του μισθού πάνω από το 60% και μέχρι το ανώτατο κατώφλι υπόκειται σε κρατήσεις ασφάλισης (43.890 σέκελ/12.469 \$), ο εργαζόμενος υποχρεούται να καταβάλει 7,5% του μισθού.

Κάθε εργαζόμενος δικαιούται ετήσιες διακοπές από το ισραηλινό δίκαιο. Ο αριθμός των ημερών διακοπών καθορίζεται από το χρόνο εργασίας του. Ο μέγιστος αριθμός των ημερών διακοπών για ένα έτος είναι 28. Επίσης ένας εργαζόμενος δικαιούται 90 ημέρες αναρρωτικής ετησίως.

Υπάρχει στον ισραηλινό νόμο πρόβλεψη για υποχρεωτική απουσία για όλους τους εργαζομένους προκειμένου να ανταποκριθούν στις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις (έκτακτες επιστρατεύσεις,

επιμόρφωση εφέδρων κλπ). Οι άδειες αυτές χορηγούνται σε άνδρες και γυναίκες μέχρι την ηλικία των 45 ετών.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της (Χώρας)

Κύρια μέθοδος εισόδου στην αγορά του Ισραήλ είναι η συνεργασία με εταιρείες εισαγωγής και διανομής τροφίμων, οι οποίοι συνεργάζονται με χονδρεμπόρους και τις μεγάλες αλυσίδες super-market. Επίσης, οι δύο μεγαλύτερες αλυσίδες super market (Shufersal και Blue Square) διενεργούν και απευθείας εισαγωγές, ενώ διαθέτουν και προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας (private label).

Οι Ισραηλινοί καταναλωτές αγοράζουν κυρίως προϊόντα kosher και πολλές από τις μεγαλύτερες αλυσίδες supermarket πωλούν μόνο kosher τρόφιμα. Αν και το πιστοποιητικό Kosher δεν είναι υποχρεωτικό για την εισαγωγή τροφίμων στο Ισραήλ (εξαιρούνται τα κρέατα για τα οποία είναι πάντοτε αναγκαίο), εντούτοις είναι απαραίτητο για την διανομή τροφίμων στις μεγάλες αλυσίδες super-market, στις αλυσίδες καταστημάτων εστίασης καθώς και στα ξενοδοχεία.

Επίσης τα ξενοδοχεία και πολλά εστιατόρια διαθέτουν μόνο προϊόντα kosher. Καθώς τα εισοδήματα έχουν αυξηθεί, οι ισρ/καταναλωτές στρέφονται όλο και περισσότερο στα προϊόντα που θεωρούνται υγιεινά. Αυξάνονται δε σημαντικά οι vegans και οι χορτοφάγοι.

Κατά την τελευταία δεκαετία, το 85% των καταναλωτών, προτίμησε να αγοράσει τα προϊόντα από τα καταστήματα των αλυσίδων supermarket, και όχι μέσω των παραδοσιακών ανοικτών αγορών και μικρών παντοπωλείων. Αυτή η τάση απορρέει από τις διαμαρτυρίες των καταναλωτών το 2011 για αύξηση του ανταγωνισμού και χαμηλότερες τιμές στα τρόφιμα.

Οι Ισραηλινοί καταναλωτές προτιμούν της καλής ποιότητας ιδιωτικής ετικέτας προϊόντα. Οι αλυσίδες supermarket θεωρούν την ιδιωτική ετικέτα ιδιαίτερα ανταγωνιστική σε σχέση με γνωστά εμπορικά σήματα. Το μερίδιο των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας αυξάνεται. Η αλυσίδα Shufersal είναι η μεγαλύτερη αλυσίδα σουπερμάρκετ του Ισραήλ, και τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας αντιπροσώπευαν το 60% των συνολικών λιανικών πωλήσεων το 2019.

Οι ηλεκτρονικές αγορές συνεχίζουν να κερδίζουν σε δημοτικότητα, καθώς οι λιανοπωλητές βελτιώνουν τους ιστότοπους και δημιουργούν πιο φιλικό προς το χρήστη πλατφόρμες. Λόγω της ευαισθησίας των καταναλωτών στις τιμές, ορισμένοι ιστότοποι, όπως της αλυσίδας Shufersal, προσφέρουν τη δυνατότητα στους πελάτες της προσιτών εναλλακτικών ηλεκτρονικών λύσεων σε επιλεγμένα προϊόντα καθώς και πιο υγιεινών εναλλακτικών από την άποψη των θερμίδων, του λίπους ή του νατρίου.

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Κύρια μέθοδος εισόδου ξένων εταιρειών στην αγορά του Ισραήλ είναι:

(α) Συμφωνίες «στρατηγικής συμμαχίας» με εγχώριες για διάθεση προϊόντων στην Ισραηλινή αγορά.

(β) Η συνεργασία με εταιρείες εισαγωγής και διανομής τροφίμων, οι οποίοι συνεργάζονται με χονδρεμπόρους και τις μεγάλες αλυσίδες super-market. Επίσης, οι δύο μεγαλύτερες αλυσίδες super market (Shufersal και Blue Square) διενεργούν και απευθείας εισαγωγές.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας

Βλέπε Β.1.6

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Δεδομένου ότι η αγορά του Ισραήλ είναι εξαιρετικά ανταγωνιστική, απαιτείται συστηματική προσπάθεια από πλευράς των Έλλληνων εξαγωγέων, όσον αφορά:

- Στην καθιέρωση σταθερών συνεργασιών με Ισραηλινούς εισαγωγείς
- Στην επίτευξη ενός συνδυασμού ανταγωνιστικών τιμών και ποιότητας των προϊόντων.
- Στην τήρηση των ειδικών όρων εισαγωγής που ισχύουν ανά προϊόν
- Στην τήρηση αυστηρών προδιαγραφών, όσον αφορά στην τυποποίηση και την ποιότητα των προϊόντων.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Οι δαπάνες διαφήμισης για προώθηση καταναλωτικών προϊόντων έχει αυξηθεί κατά 60% την 5ετία 2010-2015. Ο μετασχηματισμός της προβολής των προϊόντων οφείλεται στην χρήση τηλεπτικών διαφημίσεων, αλλά πλέον και μέσων κοινωνικής διαδικτύωσης.

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Ο έλεγχος αξιοπιστίας μπορεί να γίνει είτε με πρόσληψη ειδικού συμβούλου από εταιρείες, διεθνείς και ισραηλινές, που παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες, είτε από το Γραφείο ΟΕΥ Τελ Αβίβ το οποίο έχει τη δυνατότητα να παρέχει για ευρύ αριθμό επιχειρήσεων έρευνα αξιοπιστίας. Το Γραφείο ΟΕΥ επίσης μεσολαβεί και για τη διευθέτηση σχετικών επιχειρηματικών ανταπαιτήσεων.

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Παρόλο που τα μικρά παντοπωλεία είναι το πιο σημαντικό κανάλι λιανικής στη χώρα όσον αφορά τον αριθμό των καταστημάτων, αγωνίζονται να ανταγωνιστούν τα σούπερ μάρκετ, λόγω των πιο ανταγωνιστικών τιμών και των μεγαλύτερων ωρών λειτουργίας. Υπάρχουν τρεις κύριοι υποτομείς λιανικής τροφίμων στο Ισραήλ: σούπερ μάρκετ που βρίσκονται στα περίχωρα των κύριων πόλεων, παραδοσιακές αγορές με περιορισμένη γκάμα προϊόντων που βρίσκονται στη γειτονιά και καταστήματα που βρίσκονται στους δρόμους ή τα βενζινάδικα.

Οι Ισραηλινοί ανταποκρίνονται στη διαφήμιση και στην προβολή προϊόντων ετικέτας. Οι καταναλωτικές αγορές είναι πάγια συνήθεια και οι Ισραηλινοί ενδιαφέρονται να αγοράσουν ποιοτικά είδη, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει ότι πληρώνουν υψηλότερη, αν και λογική, τιμή. Οι υπηρεσίες μετά την πώληση και οι εγγυήσεις είναι επίσης υποχρεωτικές, καθώς οι Ισραηλινοί καταναλωτές θεωρούν ότι οι εγγυήσεις αποτελούν εγγύηση για την ποιότητα του προϊόντος. Οι Ισραηλινοί καταναλωτές απολαμβάνουν νέα προϊόντα και η ισραηλινή νομοθεσία προωθεί τα εγχώρια προϊόντα. Οι Ισραηλινοί καταναλωτές ενδιαφέρονται επίσης για διαδικτυακές αγορές. Σύμφωνα με την Ισραηλινή Ένωση Ίντερνετ, το 75% των Ισραηλινών (95% των συνολικών χρηστών του Διαδικτύου) πραγματοποιούν αγορές στο διαδίκτυο, καθιστώντας τους τους πιο συνδεδεμένους αγοραστές στον κόσμο. Επιπλέον, το 79% των διαδικτυακών αγοραστών του Ισραήλ πραγματοποιούν αγορές από ξένους ιστότοπους, σύμφωνα με μελέτη που πραγματοποίησαν οι PayPal και Ipsos.

Σύμφωνα με μια έρευνα της Nielsen για τη SIAL, το 20% των καταναλωτών είναι έτοιμοι να πληρώσουν περισσότερα για καινοτόμα προϊόντα.

Οι ντόπιοι χρησιμοποιούν την εφαρμογή για κινητά που ονομάζεται GetTaxi, η οποία είναι συνδεδεμένη με ταξί ή δημόσιες συγκοινωνίες.

Είναι αξιοσημείωτο ότι οι καταναλωτικές συνήθειες στο Ισραήλ έχουν μεγάλη εξάρτηση από το μεγάλο ποσοστό ισραηλινών που είναι ομογενείς και κατοικούν στις ΗΠΑ. Καθώς η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων του Ισραήλ έχει μέλη της οικογενείας της ή έχει εργαστεί και διατηρεί οικονομικούς δεσμούς με τις ΗΠΑ, η οικονομική ζωή και η διάρθρωση του εμπορίου είναι οργανωτικά παρόμοια με τις ΗΠΑ. Άλλωστε όλες οι μεγάλες αλυσίδες εμπορίου και τροφίμων έχουν δραστηριότητα στο Ισραήλ.

Επιμερισμός κατανάλωσης

Κλάδος	%
Στέγαση, νερό, ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο και άλλα καύσιμα	25.6%
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	16.0%
Μεταφορές	14.5%
Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες	11.9%
Restaurants and hotels	7.0%
Επιπλώσεις, οικιακός εξοπλισμός και συνήθης συντήρηση του σπιτιού	5.6%
Ψυχαγωγία και πολιτισμός	5.5%
Υγεία	3.0%
Αλκοολούχα ποτά, καπνός και φάρμακα	2.8%
Επικοινωνίες	2.7%

Κλάδος	%
Ρούχα και υποδήματα	2.7%
Εκπαίδευση	2.6%

Τα ισραηλινά νοικοκυριά ζουν πέρα από τους πόρους τους λόγω της εύκολης πρόσβασης στην πίστωση. Είναι σύνηθες για τους Ισραηλινούς να πληρώνουν για τις αγορές τους με πιστωτική κάρτα για περισσότερες δόσεις ή για να κάνουν μεταγενέστερες επιταγές. Ωστόσο, ανησυχώντας για την αφερεγγυότητα των νοικοκυριών, η Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ και αρκετές σημαντικές τράπεζες έλαβαν μέτρα το 2018 για να περιορίσουν την αύξηση της καταναλωτικής πίστης.

Μια έκθεση του 2018 σχετικά με την πρόσβαση των Ισραηλινών καταναλωτών σε πίστωση δείχνει ότι: το 35% των παντρεμένων ζευγαριών και το 39% των ανύπαντρων ατόμων ηλικίας μεταξύ 25 και 60 ξοδεύουν περισσότερα από όσα κερδίζουν κάθε μήνα. Άγαμοι ηλικίας μεταξύ 50 και 60 ετών ξοδεύουν επίσης τους μισθούς τους, περισσότερο από κάθε άλλη δημογραφική κατηγορία. Οι νέοι νοικοκυριές διαμερισμάτων ηλικίας μεταξύ 25 και 29 ετών τείνουν επίσης να ξοδεύουν τους μισθούς τους σε επίπεδο εισόδου.

Το μέσο επίπεδο του καταναλωτικού χρέους για άτομα ηλικίας 25 έως 29 ετών είναι 150.000 ILS, σε σύγκριση με 315.000 ILS για τα άτομα ηλικίας 50-60 ετών. Μόνο τα νοικοκυριά που πραγματοποιούν πληρωμές ενυπόθηκων δανείων τείνουν να είναι πιο τυχερά από τα υπόλοιπα, καθώς δεν αντιμετωπίζουν παρόμοιο αρνητικό χάσμα μεταξύ των επιπέδων αποδοχών και δαπανών τους. Τα παντρεμένα ζευγάρια χαμηλού εισοδήματος ξοδεύουν το εισόδημά τους κατά 23%, ενώ οι άγαμοι με εξαιρετικά χαμηλά εισοδήματα επιβαρύνουν την πιστωτική τους κάρτα κατά 37% επιπλέον των πόρων τους.

-Τοπικά χαρακτηριστικά

Τα Εβραϊκά και τα Αραβικά είναι οι δύο επίσημες γλώσσες του Ισραήλ. Τα αγγλικά είναι η τρίτη και κύρια διεθνής γλώσσα ενώ η χρήση των ρωσικών είναι επίσης διαδεδομένη. Πολλές πινακίδες σε δημόσιους χώρους είναι και στις τρεις γλώσσες και οι περισσότεροι Ισραηλινοί είναι πολύγλωσσοι.

Οι ώρες λειτουργίας των επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών είναι από Κυριακή έως Πέμπτη από τις 8:00 π.μ. έως τις 5:00 μ.μ.. Περιστασιακά, οι επιχειρηματίες είναι πρόθυμοι να πραγματοποιήσουν συναντήσεις την Παρασκευή το πρωί.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις και εστιατόρια κλείνουν στο εβραϊκό Σάββατο (δύση της Παρασκευής έως το απόγευμα του Σαββάτου). Οι εβραϊκές γιορτές-διακοπές λαμβάνουν χώρα κυρίως το Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και τον Απρίλιο. Οι εξαγωγείς πρέπει να λάβουν υπόψη ότι στη διάρκεια των γιορτών οι Ισραηλινοί ομολόγοι τους δεν εργάζονται. Επιπλέον, δεν υπάρχει δημόσια συγκοινωνία στο εβραϊκό Σάββατο και μερικές εβραϊκές αργίες.

Γενικά, ενθαρρύνεται η ανάπτυξη των online αγορών.

Συγκεκριμένα:

-Λιανική αγορά τροφίμων

Το 2016, πάνω από το 60% των πωλήσεων της συνολικής λιανικής αγοράς τροφίμων πραγματοποιήθηκε από αλυσίδες supermarket. Υπάρχουν δέκα μεγάλες αλυσίδες supermarket.. Οι υπεραγορές βρίσκονται στα προάστια των μεγάλων πόλεων κοντά σε μεγάλους δρόμους όπου διαθέτουν χώρο στάθμευσης. Τα μικρότερα συνοικιακά supermarket συνήθως είναι πιο ακριβά.

Τα κορυφαία λιανικά supermarkets στο Ισραήλ είναι: Shufersal, Yenot Bitan, Rami Levi, Hasikma Distribution και Osher Add. Ο μεγαλύτερος παραγωγός λιανικής πώλησης και ο πωλητής προϊόντων χοιρινού και non-Kosher είναι η ρωσικών συμφερόντων αλυσίδα Tiv Ta'am.

-Ηλεκτρονική αγορά τροφίμων

Το ηλεκτρονικό εμπόριο στο Ισραήλ έχει αυξηθεί κατά 40% το 2019 σε σχέση με το 2018. Οι πωλήσεις τροφίμων ηλεκτρονικού εμπορίου ανέρχονται σήμερα σε 930 εκατ. δολ. και αναμένεται περαιτέρω αύξησή της. Σημειώνεται ότι κατά το πρώτο τετράμηνο 2020 οι πωλήσεις μέσω διαδικτύου κατέγραψαν αύξηση 60% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα 2019 ένεκα της πανδημίας κορωνοϊού.

-Βιομηχανία μεταποίησης τροφίμων

Η ισραηλινή βιομηχανία μεταποίησης τροφίμων είναι πρωτοποριακή και εμπορεύεται περίπου 5.000 νέα προϊόντα ανά έτος. Ο τομέας περιλαμβάνει μια σειρά τεχνολογικά εξελιγμένων εταιρειών. Πολλές από αυτές έχουν ενώσει τις δυνάμεις τους με διεθνείς εταιρείες για να βελτιώσουν την πρόσβαση στις πρώτες ύλες και στις αγορές του εξωτερικού. Πολυεθνικοί όμιλοι τροφίμων όπως η Nestlé, η Unilever, η Danone συνεργάζονται με μεγάλες ισραηλινές βιομηχανίες τροφίμων (Osem, Strauss κ.ά).

Η εγχώρια βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων κυριαρχείται από τέσσερις ομάδες (Tnuva, Osem-Nestlé, Unilever και Strauss). Ο περιορισμένος ανταγωνισμός στον τομέα της μεταποίησης τροφίμων έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση των τιμών.

-Κορυφαίοι προμηθευτές τροφίμων και ποτών

Οι κορυφαίοι προμηθευτές τροφίμων και ποτών στο Ισραήλ είναι οι Tnuva Ltd., Strauss Group Ltd. και Osem, που ελέγχουν σχεδόν το 1/3 της αγοράς. Το μερίδιο αγοράς των δέκα κορυφαίων προμηθευτών είναι πάνω από 56% του συνόλου.

-Τάσεις της αγοράς

Ο τομέας των υπηρεσιών διατροφής επεκτείνεται και οι καταναλωτικές συνήθειες αλλάζουν. Οι Ισραηλινοί μαγειρεύουν περισσότερο συχνά και επιλέγουν όλο και περισσότερο προϊόντα διατροφής υψηλής ποιότητας.

Μαγειρική Παράδοση: Η χώρα έχει διαφορετικές γαστρονομικές παραδόσεις, οι οποίες κυμαίνονται από την Ανατολική Ευρώπη μέχρι την παραδοσιακή εβραϊκή Βόρεια Αφρική. Επιπλέον, υπάρχουν ισχυρές αραβικές και μεσογειακές επιρροές.

Βόειο κρέας και θαλασσινά: Οι Ισραηλινοί απαιτούν όλο και περισσότερο προϊόντα βοείου κρέατος και θαλασσινά υψηλής ποιότητας. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη λειτουργία περισσότερων εστιατορίων βοείου κρέατος και θαλασσινών υψηλών προδιαγραφών.

-Πλεονεκτήματα-Μειονεκτήματα:

Πλεονεκτήματα που μπορούν να αξιοποιηθούν από τους Έλληνες παραγωγούς & εξαγωγείς για είσοδο στην αγορά του Ισραήλ	Μειονεκτήματα
Εγγύτητα στην Ελλάδα, χαμηλό μεταφορικό κόστος, ταχύτητα παράδοσης	Μικρή, προστατευμένη καταναλωτική αγορά
Υψηλό επίπεδο πολιτικών διμερών σχέσεων	Ισχυρή παραγωγική βάση τόσο σε παραδοσιακές βιομηχανίες, όσο και σε βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας
Ευνοϊκότεροι όροι εισόδου για τρόφιμα και ποτά από ΕΕ με βάση τη Συμφωνία Σύνδεσης ΕΕ-Ισραήλ	Δεν υπάρχει μέχρι στιγμής θεσμικό πλαίσιο προστασίας ΠΟΠ/ΠΓΕ
Απελευθέρωση εμπορίου (μηδενικοί δασμοί) για βιομηχανικά αγαθά με βάση τη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Ισραήλ	Σε ορισμένα προϊόντα(γαλακτοκομικά) επικρατούν συνθήκες μονοπωλίου) ενώ στα τρόφιμα υπάρχει ανταγωνισμός από τρόφιμα με πιστοποιητικό kosher
Διμερής επιχειρηματική συνεργασία (συμπααραγωγή, κοινοπραξίες, έρευνα & ανάπτυξη νέων προϊόντων, αξιοποίηση δικτύων διανομής εταιρίου) για είσοδο σε τρίτες αγορές αλλά και στην Ελλάδα	

Οι ελληνικές εξαγωγές στη χώρα, χαρακτηρίζονται κυρίως από προϊόντα για βιομηχανική χρήση (ενδιάμεσα αγαθά, πρώτες ύλες, μεταφορικό εξοπλισμό) και δευτερευόντως από καταναλωτικά προϊόντα και τρόφιμα(νωπά και τυποποιημένα τρόφιμα, προϊόντα περιποίησης, προϊόντα καθαρισμού). Το **«χαρτοφυλάκιο» των ελληνικών εξαγωγών θα πρέπει να διευρυνθεί με προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας αλλά και υπηρεσίες στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας.**

Η ιδιωτική κατανάλωση κινείται, σε υψηλά επίπεδα (ανοδικά κινούνται οι δείκτες των λιανικών πωλήσεων και των πωλήσεων πολυκαταστημάτων) τροφοδοτώντας την ανάπτυξη, ενώ καταγράφεται και έντονη κατασκευαστική δραστηριότητα, λόγω αύξησης του πληθυσμού και μετανάστευσης από το εξωτερικό.

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

I. -Ισραηλινό Γραφείο Ευρεσιτεχνιών (IPO)

Η κατοχύρωση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, των σχεδίων και των εμπορικών σημάτων καθώς και η παροχή νομικής προστασίας χορηγούνται από το ισραηλινό γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Το IPO λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

II. -Ευρεσιτεχνίες

Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο Ισραήλ ορίζονται από τα "διπλώματα ευρεσιτεχνίας Νόμος "(1967) Σύμφωνα με το νόμο, ένα άτομο με ένα καινοτόμο, δυνητικά χρήσιμο και προηγμένο στο πεδίο της εφεύρεσης είναι επιλέξιμο να υποβάλει αίτηση καταχώριση ευρεσιτεχνίας. Το Ισραήλ είναι μέλος του PCT (Patent Cooperation Treaty-1996).

III. -Εμπορικά σήματα

Το IPO είναι υπεύθυνο για τις εφαρμογές εμπορικών σημάτων. Η καταχώριση ενός εμπορικού σήματος στο Ισραήλ παρέχει μόνο εδαφική προστασία και εφαρμόζεται μόνο υπό τη δικαιοδοσία του Ισραήλ.

Επιπλέον, το Ισραήλ προσχώρησε στο Πρωτόκολλο της Μαδρίτης. Ως εκ τούτου, ένας Ισραηλινός αιτών μπορεί να υποβάλει αίτηση για ενιαία εφαρμογή εμπορικού σήματος και να εφαρμοστεί σε περισσότερες από 90 χώρες.

- Νόμος περί ανταγωνισμού

IV. Νόμος περί περιοριστικών εμπορικών πρακτικών

V. Ο νόμος περί περιοριστικής εμπορικής πρακτικής του Ισραήλ είναι ο κύριος νόμος δικαίου στον περιορισμό του εμπορίου. Ο νόμος αποτρέπει τις εταιρείες να εφαρμόσουν πρακτικές που διαταράσσουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό της αγοράς. Ο νόμος εξουσιοδοτεί την ισραηλινή αντιμονοπωλιακή αρχή (ΙΑΑ) να αναλάβει δράση σε περίπτωση κατά την οποία επηρεάζεται αρνητικά η επιχειρηματική δραστηριότητα.

VI. Η ΙΑΑ μπορεί επίσης να αναλάβει δράση σε περίπτωση συγχώνευσης, όπως ορίζεται από το νόμο.Ο νόμος για την προώθηση του ανταγωνισμού και τη μείωση της συγκέντρωσης θεσπίστηκε το 2013.

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Το Ισραήλ έχει υπογράψει Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με 53 χώρες, με τις οποίες αποτρέπεται η διπλή φορολογία, και εγγυάται ότι το καθεστώς κατοικίας του επενδυτή θα προσφέρει είτε έκπτωση φόρου για φόρο που έχει πληρωθεί στο Ισραήλ, είτε, εναλλακτικώς, ότι το εισόδημα που παράγεται στο Ισραήλ θα εξαιρείται από φορολόγηση στο Ισραήλ ή στη χώρα κατοικίας του αλλοδαπού επενδυτή.

Οι ακόλουθες χώρες έχουν υπογράψει σχετικές συμφωνίες με το Ισραήλ: Αυστρία, Λευκορωσία, Βραζιλία, Βουλγαρία, Βέλγιο, Καναδάς, Κίνα, Κροατία, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Αιθιοπία, Φινλανδία, Γαλλία, Γεωργία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ολλανδία, Ουγγαρία, Ινδία, Ιρλανδία, Ιαπωνία, Τζαμάικα, Κορέα, Λουξεμβούργο, Λεττονία, Λιθουανία, Μάλτα, Μεξικό, Μολδαβία, Νορβηγία, Φιλιππίνες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, Σιγκαπούρη, Σλοβενία, Σλοβακία, Νότια Αφρική, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία, Ταϊβάν, Ταϊλάνδη, Τουρκία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ουκρανία, ΗΠΑ, Ουζμπεκιστάν και Βιετνάμ.

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

IV. Φορολογία Προσωπικού Εισοδήματος

Ένας εργοδότης για να ανοίξει Φορολογικό Φάκελο παρακρατήσεως εισοδήματος που προέρχεται από την απασχόληση εργαζομένων στο Ισραήλ, θα πρέπει να κάνει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες πριν την καταβολή της αμοιβής των εργαζομένων ή άλλων αποδεκτών πληρωμής. Οι Ισραηλινές Τράπεζες υποχρεούνται, επίσης να παρακρατούν φόρο 25-31% σε χρηματικά εμβάσματα από το Ισραήλ, εκτός και εάν αυτό αφορά εισαγόμενα αγαθά. Εξαιρέση ή απαλλαγή φορολογίας προβλέπεται σε κάποιες περιπτώσεις, όπως στην εφαρμογή διεθνούς φορολογικής σύμβασης, ή στην περίπτωση παροχής υπηρεσιών εξ' ολοκλήρου στο εξωτερικό. Μη παρακράτηση και (απόδοση) σχετικού φόρου συνεπάγεται άρνηση αναγνώρισης της συγκεκριμένης δαπάνης από την εφορία και επιβολή προστίμων.

Ο ετήσιος φόρος εισοδήματος για φυσικά πρόσωπα, το 2019, διαμορφώθηκε, ως ακολούθως:

Φόρος %	Έσοδα (NIS)
10%	1-62.640
14%	62,641-107,040
21%	107,041-166,320
31%	166,321-237,600

34%	237,601-496,920
48%	496,921-803,520
50%	803,521 και άνω

Οι ετήσιοι φορολογικοί συντελεστές για παθητικό εισόδημα, π.χ. ενοικίαση επιχειρήσεων, είναι:

Φόρος%	Έσοδα (IS)
31%	1-237.600
34%	237,601-496,920
48%	496,921-803,520
50%	803,521 και άν

Επίσης, αφορολόγητα είναι για τους αλλοδαπούς υπηκόους, (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), μη κατοίκους του Ισραήλ, τα κεφαλαιακά κέρδη από την πώληση μετοχών στο Χρηματιστήριο του Τελ Αβίβ, εκτός, εάν αυτά αποκτώνται από επιχείρηση διαχείρισης κεφαλαίων που ο πωλητής διατηρεί στο Ισραήλ. Η ίδια φοροαπαλλαγή ισχύει για φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μη κατοίκους του Ισραήλ, για κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν από την πώληση αξιών (μετοχών) Ισραηλινών ή ελεγχόμενων από Ισραηλινούς εταιριών αποκτηθέντων, μετά το 2009, ακόμη και εάν η συγκεκριμένη συναλλαγή δεν καλύπτεται από κάποια διάταξη διμερούς συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας.

Εκπτώσεις από το φορολογητέο εισόδημα προβλέπονται για τις ακόλουθες κατηγορίες δαπανών:

Δαπάνη	Ποσοστό έκπτωσης από φορολογητέο εισόδημα
Υψηλού επιπέδου πέτρινα κτίρια	4%
Κορυφαία κτίρια οπλισμένου σκυροδέματος	4%
Κτίρια δεύτερης κατηγορίας με λιγότερο ισχυρή δομή	4%
Διάφορα έπιπλα	6%
Έπιπλα για καφέ μπαρ, εστιατόρια κλπ.	12%
Διάφορα είδη εξοπλισμού	7%
Κλιματιστικά	10%

Μηχανήματα και εξοπλισμός για ένα κτίριο	20%
Οχήματα	15%
Φορτηγά, pick-up φορτηγά βάρους άνω των 3 τόνων	20%
Ταξί, ενοικίαση αυτοκινήτων	20%
Οδήγηση σχολικών οχημάτων	20%
Υπολογιστές	33%
Φήμη και πελατεία	10%
Επαγγελματική βιβλιογραφία	15%

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Μόλις εγγραφεί μια επιχείρηση στο Μητρώο Εταιριών πρέπει να καταχωρηθεί και στην αρμόδια Οικονομική Εφορία. Η εγγραφή της επιχείρησης πρέπει να γίνει στην οικονομική εφορία αμέσως μετά την έναρξη των διαδικασιών.

Ο αριθμός μητρώου είναι συνήθως ο ίδιος με αυτόν που εκδίδεται από το Μητρώο Εταιριών.

I. Μηνιαία και ετήσια υποβολή φορολογικών καταστάσεων

Το ισραηλινό φορολογικό έτος ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος. Όμως, μερικές φορές, τα υποκαταστήματα αλλοδαπών δημοσίων επιχειρήσεων μπορούν να χρησιμοποιήσουν ένα διαφορετικό οικονομικό έτος. Όλες οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Ισραήλ, πρέπει να υποβάλλουν, προς έλεγχο, τις ετήσιες φορολογικές δηλώσεις τους, εντός πέντε μηνών, από την παρέλευση του Οικονομικού Έτους. Παρατάσεις μπορεί να δοθούν, έως και δεκατρείς μήνες, από την παρέλευση του οικονομικού έτους.

II. Φόροι που υποβάλλονται (μηνιαίως)

-Υποβολή δηλώσεων & πληρωμή μηνιαίων δόσεων του εταιρικού φόρου (ποσοστό του κύκλου εργασιών - πωλήσεις).

-Υποβολή συμπληρωματικών μηνιαίων δηλώσεων και πληρωμή συμπληρωματικού εταιρικού φόρου για δαπάνες που δεν εκπίπτουν.

-Φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α).

III. Ασφαλιστικές Εισφορές.

Η υποβολή και πληρωμή γίνεται μέχρι τη 15η ημέρα, μετά από το τέλος του μήνα και μπορούν να πληρωθούν σε τράπεζα ή σε ταχυδρομείο. Καθυστέρηση πληρωμής, ακόμη και ολίγων ημερών, παράγει ποινική ρήτρα.

Οι κανονισμοί απαιτούν τη λεπτομερή εφαρμογή των λογιστικών απαιτήσεων των τιμολογίων για το φόρο εισοδήματος και το Φ.Π.Α. . Τα λογιστικά αρχεία πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο στο Ισραήλ από τους εφοριακούς.

I. Εταιρικός Φόρος

Οι ισραηλινές επιχειρήσεις, με έδρα στο Ισραήλ, υπόκεινται σε φόρο για το σύνολο των κερδών τους παγκοσμίως, ανεξαρτήτως πηγής και τόπου προέλευσης, με έκπτωση καταβολής (συμψηφιστικά), εκείνων των φόρων που καταβάλλονται στο εξωτερικό. Ο εταιρικός φόρος είναι 23% για όλες τις εταιρείες. Μια εταιρεία με έδρα εκτός Ισραήλ υποχρεούται σε φορολόγηση μονάχα για τα κέρδη που προέρχονται αποκλειστικά από συναλλαγές στο Ισραήλ.

Ο ΦΠΑ είναι 17%.

Οι ισραηλινές επιχειρήσεις υπόκεινται στο φόρο κεφαλαιακών κερδών, ασχέτως από την προέλευσή τους. Η ισραηλινή φορολογία επιβάλλεται, είτε, όταν μία εταιρία εδρεύει στο Ισραήλ, είτε, όταν μία εταιρία διοικείται και ελέγχεται από το Ισραήλ (πραγματική έδρα), είτε, όταν έχει συσταθεί, σύμφωνα με το Ισρ/δίκαιο.

Το ύψος του εταιρικού φόρου στο Ισραήλ, το 2017, μειώθηκε στο 24% από 25%, το 2016 ,και από 1^{ης} Ιανουαρίου 2018 είναι 23%. Η φορολογία των μερισμάτων κυμαίνεται από 24% - 32%, ανάλογα με το ύψος του φορολογικού βάρους στα διανεμόμενα κέρδη (45% -50%), εξαρτάται όμως και από τις διμερείς συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας, ιδίως, στην περίπτωση, αλλοδαπών εταιριών και επενδυτών (π.χ. σε περίπτωση παρακρατήσεως φόρου επί μερισμάτων στην αλλοδαπή εκπίπτει ο οφειλόμενος στο Ισραήλ αντίστοιχος φόρος).

Η συνδυασμένη φορολογική επιβάρυνση στα διανεμόμενα κέρδη για ισραηλινές επιχειρήσεις που έχουν αποκλειστικά εισόδημα από το Ισραήλ είναι μηδενική. Ενώ ισραηλινές επιχειρήσεις με εισόδημα που δημιουργείται στο εξωτερικό επιβαρύνεται με 25% φόρο. Ο μέτοχοι που διακρατούν το 10% μετοχικού κεφαλαίου υπόκεινται σε 25% φόρου. Μετοχές που διακρατούνται από μετόχου ποσοστού άνω του 10% υπόκεινται σε 30% φόρο.

Δεν υπάρχει καμία ουσιαστική διαφοροποίηση στο φορολογικό καθεστώς, όπως εφαρμόζεται στις διαφορετικές μορφές εταιριών.

Επιχείρηση που δημιουργεί πάγια που φέρουν πνευματική ιδιοκτησία στο Ισραήλ ή επιθυμεί τη μεταφορά τους στο Ισραήλ νομιμοποιούνται πρόσβασης σε σημαντικά φορολογικά κίνητρα. Κέρδη περιλαμβάνουν μειωμένο φόρο στους ακόλουθους τομείς: φόρος εισοδήματος (6%, 7,5%-12%), φόρος μερισμάτων μέχρι 4% και κέρδοι κεφαλαίου 6%, 12% για συνολικό όγκο πωλήσεων άνω των 2,5 δις \$.

Μια εταιρεία δικαιούται μειωμένων φορολογικών συντελεστών εαν της απονεμηθεί από αρμόδια επιτροπή του Υπ. Οικονομικών η κατηγοριοποίηση ως : «Priority Enterprise», « Special Priority Enterprise», «Technological Enterprise» , «Special Technological Enterprise».

Ειδικότερα οι επιμέρους φορολογικές επιβαρύνσεις διαρθρώνονται ως ακολούθως:

Technological Enterprises⁴	Special Technological Enterprises⁵
<ul style="list-style-type: none"> • Corporate tax rate: 12% • Divident tax rate: 20% • Distribution of dividends to board of foreign residents: 4%	<ul style="list-style-type: none"> • Corporate tax rate: 6% • Divident tax rate: 20% • Distribution of dividends to board of foreign residents: 4%
Priority Enterprise⁶	Special Priority Enterprise
<ul style="list-style-type: none"> • Corporate tax rate: 16% • Divident tax rate: 20% • Accelerated depreciation	<ul style="list-style-type: none"> • Corporate tax rate: 8% • Divident tax rate (dividentd for foreign parent company): 20% • Accelerated depreciation

Ο νόμος για Αγγέλους επενδυτικών κεφαλαίων (Angel's Law).

Ο συγκεκριμένος νόμος προβλέπει κίνητρα για επενδυτές (φυσικά πρόσωπα) που ενισχύουν ισραηλινές εταιρείες στο αρχικό στάδιο λειτουργίας τμήματος έρευνας και τεχνολογίας.

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

II. Φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α)

Ο Φ.Π.Α είναι ένας έμμεσος φόρος, βασισμένος στην κατανάλωση ή την εισαγωγή των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών που παράγονται ή καταναλώνονται στο ή από το Ισραήλ και ανέρχεται στο 17%. Ο συντελεστής ΦΠΑ στο Ισραήλ είναι ομοιόμορφος.

Μια αλλοδαπή οντότητα ή ένα φυσικό πρόσωπο που κάνουν έναρξη κάποιας επιχειρηματικής δραστηριότητας στο Ισραήλ πρέπει επίσης να διορίσουν έναν τοπικό αντιπρόσωπο-υπεύθυνο για την καταβολή του Φ.Π.Α, ο οποίος να διαμένει μόνιμως στο Ισραήλ, και να αναλαμβάνει την ευθύνη για όλα τα θέματα Φ.Π.Α. Ο αντιπρόσωπος θεωρείται νομικά υπεύθυνο πρόσωπο για την καταβολή του Φ.Π.Α. Προκειμένου να καταχωρηθεί μία επιχείρηση ως Ισραηλινή, πρέπει να εγγραφεί στο αρμόδιο τοπικό γραφείο Φ.Π.Α.

⁴ Ο χαρακτηρισμός αυτός χορηγείται σε εταιρείες που τα προηγούμενα έτη τρία οι δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας υπερέβησαν τα 75 εκ. σέκελ. Εναλλακτικά θα πρέπει οι πωλήσεις της στο εξωτερικό να αφορούν κατά 25% του συνόλου προορισμό θυγατρικής εταιρείας (με ανώτατο περιορισμό 10 δις σέκελ-2,75 δις \$).

⁵ Ο χαρακτηρισμός αυτός χορηγείται σε εταιρείες που οι πωλήσεις της στο εξωτερικό είναι άνω των 10 δις σέκελ-2,75 δις \$.

⁶ Πρόκειται για εταιρείες που εντάσσονται στο βιομηχανικό κλάδο της οικονομίας και έχουν σύμφωνα με το άρθρο 20^α του Νόμου για τη φορολογία σημαντικά τμήματα ασχολούμενα με την έρευνα και ανάπτυξη. Η εκχώρηση αυτής της κατηγοριοποίησης γίνεται αποκλειστικά από την Αρχή Καινοτομίας του Ισραήλ.

Μια ισραηλινή εταιρεία που ελέγχεται από αλλοδαπούς μετόχους δεν μπορεί να ανοίξει φάκελο ΦΠΑ, δίχως την υπογραφή ενός Ισραηλινού κατοίκου (όχι απαραίτητως ως διευθυντή της εταιρείας). Αυτός ο ισρ/υπήκοος αποτελεί ένα είδος εγγύησης για τις ισρ/φορολογικές Αρχές ότι η εταιρεία θα αποδίδει τις μηνιαίες καταβολές του ΦΠΑ. Εάν η εταιρεία δεν πληρώσει, αυτός ο κάτοικος του Ισραήλ θα διωχθεί ποινικώς.

Η ημερομηνία υποβολής εκθέσεων στις αρχές ΦΠΑ είναι η 15η ημέρα του μήνα για τον προηγούμενο μήνα. Για παράδειγμα, στις 15 Φεβρουαρίου, η επιστροφή καταβάλλεται στις αρχές του ΦΠΑ για το μήνα Ιανουάριο. Επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο από 565.000 NIS, αναφέρονται στις φορολογικές αρχές, επίσης, τη 15η ημέρα του μήνα, αλλά η επιστροφή που υποβάλλουν, αφορά τους δύο μήνες που προηγήθηκαν της ημερομηνίας, κατά την οποία έγινε η έκθεση.

Υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις, στις οποίες δεν χρεώνεται ΦΠΑ.

Μεταξύ αυτών είναι:

1. Εξαγωγή
2. Διαμονή στο ξενοδοχείο και διάφορες υπηρεσίες στους τουρίστες.
3. Αεροπορικές μεταφορές ή θαλάσσιες μεταφορές από και προς το Ισραήλ.
4. Πώληση μη μεταποιημένων οπωροκηπευτικών.
5. Ενοικίαση χώρων για κατοικίες.
6. Η πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου από το οποίο δεν ήταν δυνατό να αφαιρεθεί ο ΦΠΑ κατά τον χρόνο αγοράς του.

Ειδικότερα:

-Απαλλαγή Φ.Π.Α για τους εξαγωγείς

Οι περισσότερες συναλλαγές εξαγωγής, συμπεριλαμβανομένης της εξαγωγής των εμπορευμάτων, της παροχής των υπηρεσιών στην αλλοδαπή οντότητα ή κάτοικο ή της πώλησης των άυλων περιουσιακών στοιχείων σε μια ξένη εταιρεία που εδρεύει στο εξωτερικό δεν επιβαρύνονται με Φ.Π.Α, υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

-Επιστροφές Φ.Π.Α για τους εξαγωγείς

Όλες οι εμπορικές επιχειρήσεις στο Ισραήλ συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγέων απαιτείται να πληρώνουν ΦΠΑ στις εισαγωγές. Παρόλα αυτά, οι εξαγωγείς δικαιούνται επιστροφή ΦΠΑ, εντός 30 ημερών από την υποβολή της δηλώσεως επιστροφής ΦΠΑ. Οι εξαγωγείς έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτημα ταχείας επιστροφής ΦΠΑ, εφόσον πληρούν ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- Τουλάχιστον 50% του κύκλου εργασιών προηγούμενων ετών ήταν εξαγωγές.
- Το συνολικό ποσό για κάθε επιστροφή Φ.Π.Α είναι περισσότερο από 10,000 NIS.
- Πραγματοποίησαν, τουλάχιστον \$10 εκ. εξαγωγές τον προηγούμενο χρόνο.

-Η επιχείρηση είναι εγκεκριμένη/δικαιούχος.

III. Φορολογία μερισμάτων

Τα μερίσματα πληρωτέα στις ισραηλινές επιχειρήσεις ως αποτέλεσμα του εισοδήματος παραχθέντος ή προερχόμενου από το Ισραήλ είναι απαλλαγμένα από φορολογία φόρο (0%). Τα μερίσματα που παρήχθησαν ή προήλθαν ή εισπράχθηκαν από το εξωτερικό υπόκεινται σε φορολογία 25%. Επίσης, μηδενικός (0%) είναι ο φόρος επί των μερισμάτων που αποδίδονται από μία ισρ/εταιρία σε μία άλλη ισρ/εταιρία, υπό την προϋπόθεση, ότι το εισόδημα προκύπτει από δραστηριότητα, εντός του Ισραήλ.

Εφόσον η Ισραηλινή εταιρία πληρεί τα κριτήρια υπαγωγής στον μηχανισμό έμμεσης φορολογίας, έκπτωση φόρου μπορεί να χορηγηθεί για το φόρο που παρακρατήθηκε, ή εναλλακτικά, το ακαθάριστο μέρισμα μπορεί να υπαχθεί σε κανονικό ποσοστό εταιρικού φορολογικού συντελεστή, υποκείμενο ταυτόχρονα και σε άμεση και σε έμμεση έκπτωση φόρου.

Τα μερίσματα που διανέμονται από μια «επιχείρηση προτεραιότητας» από την 1η Ιανουαρίου 2014 και εντεύθεν, φορολογούνται με 20%, ενώ τα μερίσματα που διανέμονται από μια «Ειδική Επιχείρηση Προτεραιότητας» φορολογούνται με ποσοστό 15%. Εάν, όμως, η διανομή των μερισμάτων αφορά μερίσματα που απορρέουν από κέρδη μίας «προτιμούμενης επιχείρησης», εκτός των τεχνολογικών κερδών (αυτών που πηγάζουν από τη συνήθη απόδοση άυλων περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στις εν λόγω επιχειρήσεις), τότε μειώνεται η φορολογία των μερισμάτων, σε 4% (Ιρλανδικό μοντέλο).

Μερίσματα που προέρχονται από ανατίμηση αξίας πάγιων περιουσιακών στοιχείων φορολογούνται, κατά τον ίδιο τρόπο, με τον οποίο φορολογείται η πώλησή τους (ο φόρος επί των κεφαλαιακών κερδών επιβάλλεται, ουσιαστικά, επί της διαφοράς μεταξύ της τιμής κτήσης και του συνολικού ποσού που διανέμεται).

Με την επιφύλαξη κάποιας διεθνούς φορολογικής συνθήκης μερίσματα που καταβάλλονται σε μετόχους οι οποίοι κατέχουν, κάτω του 10% της εταιρίας, υπόκεινται σε φόρο παρακράτησης 20% από όλες τις εταιρίες, ενώ μερίσματα που καταβάλλονται σε μετόχους, οι οποίοι κατέχουν, άνω του 10% φορολογούνται με 30%.

Ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση επιφυλάσσεται και σε Ισρ/Εταιρίες Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου (Holding) που επενδύουν σε αλλοδαπές εταιρίες, τόσο για τα κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν από αυτές τις επενδύσεις, όσο και τα αποδιδόμενα μερίσματα της θυγατρικής, αλλά και για το εισόδημα που απορρέει από επενδύσεις στην Ισρ/κεφαλαιαγορά. Τα αποδιδόμενα μερίσματα εταιριών Holding σε μετόχους, μη κατοίκους του Ισραήλ, υπόκεινται σε 5% Φόρο Παρακράτησης, αντί του συνήθους 24% (2017).

V. Φορολογία Κεφαλαίου

Ο γενικός φορολογικός συντελεστής κερδών κεφαλαίου για μια εταιρεία είναι ο κλασικός εταιρικός φορολογικός συντελεστής. Η τιμαριθμική αναπροσαρμογή, με έτος έναρξης υπολογισμού, το 1994, εξαιρείται του φόρου. Πρόσωπα που δεν είναι κάτοικοι του Ισραήλ για φορολογικούς λόγους εξαιρούνται από τη φορολογία κεφαλαιακών κερδών ή από τα κέρδη που αποκόμισαν από συναλλαγές σε

μετοχές στο χρηματιστήριο του ΤΕΛ ΑΒΙΒ καθώς και τα κέρδη που προήλθαν από συναλλαγές σε μετοχές Ισραηλινών εταιριών σε αλλοδαπά χρηματιστήρια, εκτός και αν τα κέρδη αυτά είναι καταβλητέα σε νομικό πρόσωπο που εδρεύει στο Ισραήλ. Μη κάτοικοι, επίσης, εξαιρούνται από τη φορολόγηση κεφαλαιακών κερδών που προέρχονται από τα κέρδη που διανεμήθηκαν από μη Ισραηλινή Εταιρία, εφόσον η Ισραηλινή Εταιρία έχει καταταχθεί στην κατηγορία «Εταιρία εντάσεως Ε&Α».

Τα κέρδη που προήλθαν από συναλλαγές επί τίτλων σε ισραηλινές ή σε ελεγχόμενες από Ισραηλινούς εταιρίες, μετά την 1η Ιανουαρίου 2009, επίσης εξαιρούνται από τη φορολόγηση κεφαλαιακών κερδών για μη κατοίκους, ασχέτως της ύπαρξης και των προβλέψεων της σχετικής διεθνούς φορολογικής συμβάσεως. Εντούτοις, η απαλλαγή δεν ισχύει στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Εταιρίες, των οποίων τα κύρια περιουσιακά στοιχεία είναι κυρίως ακίνητα.
2. Οι μετοχές πωλήθηκαν ή αποκτήθηκαν από ένα συμβαλλόμενο μέρος, στο οποίο επιβάλλεται ετεροχρονισμένη φορολόγηση.
3. Οι μετοχές διακρατήθηκαν από μία εταιρική οντότητα.

VI. Φόρος Υπεραξίας της πραγματικής περιουσίας (betterment levy)

Όταν μια επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο πωλεί πραγματικά περιουσιακά στοιχεία ο κανονικός εταιρικός φορολογικός συντελεστής της ημερομηνίας συναλλαγής εφαρμόζεται και στο ποσό της υπεραξίας, που προκύπτει στην περιουσία από την αρχική τιμή κτήσης και την τιμή πώλησης και ο οποίος ανέρχεται στο ίδιο ύψος με τον εταιρικό φόρο. Σε κάποιες περιπτώσεις οι δημοτικές αρχές μπορούν να επιβάλουν ξεχωριστό φόρο υπεραξίας ύψους 50% στα κέρδη που προκύπτουν από την ακίνητη περιουσία, τα οποία και απορρέουν άμεσα από δράσεις και έργα που εκτέλεσε η δημοτική αρχή.

ΙΧ. Έκπτωση αλλοδαπού φόρου

Το Ισραήλ χορηγεί μια άμεση έκπτωση φόρου στους αλλοδαπούς φόρους που πληρώνονται στο εισόδημα που παράγεται έξω από το Ισραήλ, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις δίδεται μία έμμεση έκπτωση φόρου.

Χ. Φόρος επί του συνολικού μισθού

Ο φόρος επί του συνολικού μισθού επιβάλλεται μόνο στις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις – non-profit organizations (σε ένα ποσοστό 7.5% επί των αμοιβών) και σε ορισμένα Χρηματοοικονομικά Ιδρύματα, ύψους 17%.

ΧΙ. Φόρος κτήσεως ακινήτων

Γενικά, ένας φόρος αποκτήσεως 8% επιβάλλεται στον αγοραστή της ακινήτου ιδιοκτησίας στο Ισραήλ, μέχρι την αξία των 4,967,445 NIS και 10% για συμβόλαια, μεγαλύτερα από αυτό το ποσό. Στην περίπτωση αποκτήσεως κατοικίας, ο φόρος κυμαίνεται προσοδευτικά, μεταξύ του 0-10%. Δεν υφίσταται φόρος κληρονομίας.

Ιδιοκτήτες τριών ή περισσότερων κατοικιών/διαμερισμάτων υπόκεινται σε φόρο κατοχής πολλών διαμερισμάτων (multi-apartments tax), από τον οποίο μπορούν να εξαιρεθούν μέχρι δύο διαμερίσματα και το ανώτατο ύψος του οποίου ανέρχεται σε 18.000 NIS.

Επίσης, τα δημοτικά τέλη (δημοτικοί φόροι) διαμορφώνονται ως εξής:

Τοποθεσία	Ο μέσος Δημοτικός Φόρος για Βιομηχανικές (Κατασκευαστικές) Περιοχές ανέρχεται σε (NIS/τ.μ κάθε έτος)
Ashdod (Νότιο Ισραήλ)	62.39
Beer Sheva (Νότιο Ισραήλ)	49.03
Haifa – Περιοχή 1(Βόρειο Ισραήλ)	123.80
Haifa – Περιοχή 2 (Βόρειο Ισραήλ)	113.09
Haifa – Περιοχή 3 (Βόρειο Ισραήλ)	78.21
Herzliya (Κεντρικό Ισραήλ)	123.53
Jerusalem – Περιοχή 1 (Κεντρικό Ισραήλ)	145.22
Jerusalem – Περιοχή 2 (Κεντρικό Ισραήλ)	107.75
Karmiel (Βόρειο Ισραήλ)	42.55
Omer (Νότιο Ισραήλ)	87.87
Tel Aviv (Κεντρικό Ισραήλ)	84.00
Tiberias (Βόρειο Ισραήλ)	27.28
Yerucham (Νότιο Ισραήλ)	57.98

XII. Ετήσια επιστροφή φόρου

Το ισραηλινό φορολογικό έτος αρχίζει τον Ιανουάριο. Οι φορολογούμενοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση για μια διαφορετική δομή φορολογικού έτους, εντούτοις, τέτοια αιτήματα εγκρίνονται μόνο σε ειδικές περιστάσεις.

Οι εταιρίες υποβάλουν αίτημα επιστροφής φόρου, πέντε μήνες πριν από τη λήξη του φορολογικού έτους. Κάθε εταιρία ή όμιλος εταιριών χρειάζεται να υποβάλει ξεχωριστά σχετικό αίτημα για την επιστροφή φόρου. Οι φορολογικές αρχές καθορίζουν προκαταβολές φόρου, που ορισμένοι φορολογούμενοι θα πρέπει να καταβάλλουν σύμφωνα με το μηνιαίο κύκλο εργασιών τους. Πρόστιμα επιβάλλονται, εάν οι προκαταβολικές πληρωμές είναι εκπρόσθεσμες ή εάν τα αιτήματα επιστροφής φόρου

υποβληθούν εκπρόθεσμα. Κάθε καθυστερούμενη καταβολή φόρου επιβαρύνεται με 4% επιτόκιο το οποίο αποπληρώνεται στο ακέραιο.

XIII. Συμβολή εργοδοτών στην κοινωνική ασφάλιση εργαζομένων και την ασφάλεια υγείας

Οι εργοδότες πρέπει να συμβάλουν με ένα σταθερό ποσοστό του καθορισμένου μισθού του υπαλλήλου στην κοινωνική ασφάλιση και στην ασφάλιση υγείας. Η κοινωνική ασφάλιση στο Ισραήλ καλείται «Εθνική Ασφάλιση». Το Ίδρυμα Κοινωνικής Ασφάλισης παρέχει σε κατοίκους του Ισραήλ ένα σύνολο υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από τις εθνικές ασφαλιστικές εισφορές των εργοδοτών και των εργαζομένων. Όλοι οι κάτοικοι του Ισραήλ δικαιούνται, βάσει του νόμου υγειονομική κάλυψη και ως εκ τούτου απαιτείται να καταβάλουν ασφαλιστικές εισφορές, το ύψος των οποίων καθορίζεται από τη φύση της εργασίας και το ύψος των αποδοχών. Το κράτος του Ισραήλ ευθύνεται για τη χρηματοδότηση και την επιχορήγηση αυτών των υπηρεσιών.

Τα ποσοστά κοινωνικής ασφάλισης και ασφάλειας υγείας (ως ποσοστό του εισοδήματος) για τους μισθοδοτούμενους υπαλλήλους είναι τα ακόλουθα:

Τα ποσοστά συμμετοχής εργοδοτικών εισφορών είναι τα ακόλουθα:

-Εργοδότης: 7,5%

-Εργαζόμενος: 12,0%

- Οι αυτοαπασχολούμενοι πληρώνουν 9,82% για μηνιαίο εισόδημα μέχρι 5,678 NIS και 16,23% για το εισόδημα πάνω από αυτό το ποσό έως το ανώτατο όριο των 43,240 NIS.

Οι πληρωμές κοινωνικής ασφάλισης υπόκεινται σε μηνιαίο ανώτατο όριο, ύψους, 43.240 NIS (2016).

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Βλ. Β.1.6

Η αδασμολόγητη εισαγωγή Free Import Order 5774-2014 (εφεξής: FIO) είναι νομοθεσία που ενοποιεί τις τεχνικές κανονιστικές απαιτήσεις για ορισμένα εισαγόμενα προϊόντα κατά την αποδέσμευσή τους από το τελωνείο.

Ο δασμός και ο φόρος αγοράς για κάθε τελωνειακό είδος καθορίζονται σε ξεχωριστό νομοθετικό μέτρο που ονομάζεται Φόρος Αγοράς και Εντολή Δασμολογίου. Το ηλεκτρονικό σύστημα τιμολογίων ενσωματώνει φορολογικές, κανονιστικές και τεχνικές απαιτήσεις. Αναζήτηση ανά λέξη, τελωνειακό είδος κ.λπ.

Η FIO θεσπίστηκε δυνάμει του διατάγματος εισαγωγής και εξαγωγής [νέα έκδοση], 5739-1979. Το διάταγμα ορίζει ότι κάθε προϊόν που εισάγεται στο Ισραήλ απαιτεί άδεια ή ειδική απόφαση. Η FIO επιτρέπει σε οποιοδήποτε άτομο να εισάγει προϊόντα ελεύθερα, εκτός από τα προϊόντα που καθορίζονται στα παραρτήματα 1 και 2 της FIO. Ειδικότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα, όπου υπάρχει και ο εν λόγω νόμος στην εβραϊκή https://www.gov.il/en/departments/guides/import_guide_beginners

Γενικά, οι άδειες ή οι εγκρίσεις δεν είναι απαραίτητες για την ελεύθερη εισαγωγή, εκτός εάν η Εντολή Δωρεάν Εισαγωγής ορίζει διαφορετικά (στήλη Β στα Προγράμματα 1 και 2 του FIO).

Η δωρεάν παραγγελία εισαγωγής περιλαμβάνει σχεδόν όλους τους ειδικούς όρους ή / και τις απαιτήσεις αδειοδότησης που ισχύουν για την εισαγωγή. Ωστόσο, ορισμένες από τις απαιτήσεις που θεσπίζονται από ορισμένους νόμους και εντολές δεν έχουν ακόμη συμπεριληφθεί στην Εντολή. Επομένως, ενδέχεται να υπάρχει απαίτηση άδειας για εισαγωγή σύμφωνα με έναν ορισμένο νόμο που δεν εμφανίζεται στην Εντολή Δωρεάν Εισαγωγής.

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Δεν υπάρχουν ειδικές οικονομικές ζώνες καθώς οι σχετικές διατάξεις ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας αφορούν όλη την επικράτεια του Ισραήλ. Μάλιστα το 2019 καταργήθηκαν διατάξεις υπέρ συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων προκειμένου να ενισχυθεί η ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας σε όλη την περιφέρεια του Ισραήλ.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων

Σύμφωνα με τον αναπτυξιακό νόμο, από το 2010 ισχύουν νέα κριτήρια επιλεξιμότητας για την ενίσχυση των επενδύσεων.

Ειδικότερα:

Οι επιχορηγήσεις χορηγούνται, μέχρι 20% του ποσού της συνολικής επένδυσης στα πάγια ενεργητικά, του εξοπλισμού παραγωγής ή των εγκαταστάσεων. Για τις επενδύσεις στην περιοχή Negev στο νότιο Ισραήλ, δύναται να δοθεί μια επιπρόσθετη ενίσχυση, μέχρι 10%.

I. Προϋποθέσεις υπαγωγής σε πρόγραμμα επιδοτήσεων

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας που πρέπει να ικανοποιούνται είναι τα ακόλουθα:

- Η επιχείρηση πρέπει να είναι βιομηχανική και εγγεγραμμένη στο μητρώο εταιρειών του Ισραήλ.
- Η επιχείρηση πρέπει να πραγματοποιεί εξαγωγές (25% των πωλήσεων της να προέρχονται από τις εξαγωγές), εκτός από τις επιχειρήσεις βιοτεχνολογίας και νανοτεχνολογίας.
- Οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης πρέπει να βρίσκονται στην οριζόμενη εθνική περιοχή προτεραιότητας.
- Η επιχείρηση δεν πρέπει να ανήκει στον κλάδο παροχής υπηρεσιών, την αγροτική βιομηχανία, τη βιομηχανία συστημάτων ψύξεως, τα ορυχεία και τον κλάδο του φυσικού αερίου.
- Η επιχείρηση δεν πρέπει να έχει υποβάλλει ταυτόχρονα αίτηση για χορήγηση επιδοτήσεως για προγράμματα επιδότησης απασχόλησης.

II. Προϋποθέσεις υπαγωγής σε πρόγραμμα φοροαπαλλαγών (αφορά επιχειρήσεις προτεραιότητας ή Εταιρίες εντάσεως E&A)

- Η επιχείρηση πρέπει να πραγματοποιεί εξαγωγές (25% των πωλήσεων να προέρχονται από την εξαγωγή των προϊόντων της),
- Οι φοροαπαλλαγές πρέπει να εγκριθούν από τη Φορολογική Αρχή.

Ειδικότερα:

Επιλεξιμότητα Επιχειρήσεων Ειδικής Προτεραιότητας

-Τα συνολικά ετήσια έσοδα στο Ισραήλ να ανέρχονται ή να υπερβαίνουν τα NIS 1.5 δις (περίπου 375 εκατομμύριο Δολ. ΗΠΑ).

-Ο συνδυασμένος κύκλος εργασιών να ανέρχεται στα NIS 20 δις (5 δις Δολ ΗΠΑ).

-Το επιχειρηματικό σχέδιο να καλύπτει τουλάχιστον, ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

Επένδυση στον παραγωγικό εξοπλισμό, για περίοδο τριών ετών, τουλάχιστον της τάξης των NIS 800 εκ. (200 εκ. Δολ ΗΠΑ) στο κεντρικό Ισραήλ ή των NIS 400 εκ. (100 εκ. Δολ ΗΠΑ) σε εθνική περιοχή προτεραιότητας.

-Επένδυση στην Ε&Α, τουλάχιστον NIS 150 εκ. (37,5 εκ. Δολ ΗΠΑ) στο κεντρικό Ισραήλ ή NIS 100 εκ. (25 εκ. Δολ ΗΠΑ) σε εθνική περιοχή προτεραιότητας.

-Απασχόληση τουλάχιστον 500 υπαλλήλων στο κεντρικό Ισραήλ ή 250 υπαλλήλων σε εθνική περιοχή προτεραιότητας.

Έγκριση

-Η Επιτροπή ελέγχει και εγγράφως βεβαιώνει ότι το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο αναμένεται να έχει θετικές συνέπειες στην Ισρ/οικονομία. Αποτέλεσμα της έγκρισης, είναι η χορήγηση φοροαπαλλαγών (μειωμένος εταιρικός φόρος ή μειωμένος φόρος στα μερίσματα).

Ειδικότερα:

A. Επιχειρήσεις Προτεραιότητας:

-Εταιρίες που εδρεύουν σε περιοχές εθνικής προτεραιότητας επιβαρύνονται με εταιρικό φόρο 9%

-Εταιρίες που εδρεύουν στο Κεντρικό Ισραήλ, επιβαρύνονται με εταιρικό φόρο 15%

-Ο φόρος επί των μερισμάτων ανέρχεται σε 20%

-Προβλέπεται εμπροσθοβαρής απόσβεση εξόδων (accelerated depreciation)

B.Ειδικές Επιχειρήσεις Προτεραιότητας

-Εταιρίες που εδρεύουν σε περιοχές εθνικής προτεραιότητας επιβαρύνονται με εταιρικό φόρο 5%

-Εταιρίες που εδρεύουν στο Κεντρικό Ισραήλ, επιβαρύνονται με εταιρικό φόρο 8%

-Ο φόρος επί των μερισμάτων ανέρχεται σε 15%

-Προβλέπεται εμπροσθοβαρής απόσβεση εξόδων (accelerated depreciation)

III.ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Αρχή Καινοτομίας του Υπουργείου Οικονομίας είναι αρμόδια από το νόμο για την ενθάρρυνση της βιομηχανικής έρευνας και διαχειρίζεται τα προγράμματα επιχορήγησης συμμετέχοντας, παράλληλα, στην επιτροπή έγκρισης των φοροαπαλλαγών.

IV.Προγράμματα επιχορήγησης Βιομηχανικής Ε&Α

-Το Ταμείο Ε&Α

Το Ταμείο Ε&Α είναι το κύριο όργανο του νομοθετικού πλαισίου Ε&Α. Το Ταμείο παρέχει οικονομικές επιχορηγήσεις 20%-50% των εγκεκριμένων προγραμμάτων Ε&Α. Οι περιοχές που υποδεικνύονται ως NPRs (Περιοχές Εθνικής Προτεραιότητας), μπορούν να διεκδικήσουν ενισχύσεις που μπορούν να ανέλθουν μέχρι και στο 60% της επένδυσης.

Μια επιχείρηση που υποστηρίζεται από αυτό το πρόγραμμα υποχρεώνεται να καταβάλλει δικαιώματα (ROYALTIES), όταν επιτυγχάνεται η εμπορική αξιοποίηση της καινοτομίας.

-Κέντρα Μεγάλων Εταιριών Ε&Α στην Περιφέρεια του Ισραήλ

Στόχος είναι οι ισραηλινές επιχειρήσεις που επιθυμούν να ιδρύσουν ένα κέντρο Ε&Α στην περιφέρεια του Ισραήλ με ετήσιες πωλήσεις, άνω των 100 εκ. USD, να λαμβάνουν για περίοδο 24-36 μηνών, χρηματοδοτική υποστήριξη, ύψους, 65%-75% της δαπάνης των κέντρων Ε&Α. Εάν το πρόγραμμα είναι κερδοφόρο, οι επιχειρήσεις πληρώνουν δικαιώματα (ROYALTIES).

-Γενικό πρόγραμμα Ε & Α (Υποστήριξη μακροπρόθεσμης έρευνας και ανάπτυξης)

Οι εταιρείες-στόχοι είναι ισραηλινές εταιρείες με ετήσιες πωλήσεις άνω των 100 εκ. USD που απασχολούν άνω των 200 υπαλλήλων στην Ε & Α. Εναλλακτικά, απαιτείται προϋπολογισμός Ε & Α, που να υπερβαίνει τα 20 εκ. USD. Εταιρείες που θα υπαχθούν στο πρόγραμμα, θα λάβουν χρηματοδοτική στήριξη έως και 50% των δαπανών Ε & Α. Δεν υπάρχει απαίτηση καταβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties).

V. Διεθνής συνεργασία στην Ε & Α

Πλαίσιο Διεθνούς Συνεργασίας Ε & Α για Επιχειρήσεις

Πρόκειται για πρωτοποριακό πρόγραμμα που αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ πολυεθνικών (MNC) και νεοφυών επιχειρήσεων στο Ισραήλ, και σκοπό έχει την ανάπτυξη των μεταξύ τους συνεργειών.

Στο πλαίσιο αυτό, τόσο η Ισρ/Αχή Καινοτομίας (Innovation Authority – IA - πρώην Office of Chief Scientist – OCS) όσο και η πολυεθνική επιχείρηση (MNC) δεσμεύονται να επενδύσουν, εξίσου, σε προεπιλεγμένα έργα Ε & Α, που διεξάγονται από κοινού. Η πολυεθνική επιχείρηση (MNC) μπορεί να επενδύσει στο κεφάλαιο ή / και σε είδος (εγκαταστάσεις, τεχνολογική καθοδήγηση, εξοπλισμό, χρήση εργαστηρίων, λογισμικό, άδειες, κ.λπ.). Οι επιλέξιμες πολυεθνικές (MNC's) πρέπει να έχουν ετήσια έσοδα άνω των 2 δις USD, σημαντικές επενδύσεις στην Ε & Α και παγκόσμια παρουσία. Μέχρι σήμερα, πάνω από 40 εταιρείες έχουν προσχωρήσει στο πρόγραμμα. Η συμμετέχουσα πολυεθνική επιχείρηση (MNC) δεν υποχρεούται να πληρώσει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties).

VI. Πρόγραμμα πολυεθνικών εταιρειών

-Κέντρα Παραδοσιακής Βιομηχανίας

Οι εταιρείες-στόχοι είναι ισραηλινές εταιρείες και πολυεθνικές (MNC's) που συνεργάζονται σε ένα έργο Ε & Α. Η πολυεθνική επιχείρηση (MNC) πρέπει να έχει ετήσιες πωλήσεις, άνω των 2,5 δις USD και πρέπει να προέρχεται από το χώρο της παραδοσιακής/μεσαίου επιπέδου τεχνολογίας. Ο ισραηλινός εταίρος της πολυεθνικής πρέπει να είναι ισραηλινή εταιρία ή ακαδημαϊκό ίδρυμα. Η οικονομική στήριξη για τις επιλεγμένες εταιρείες διαφέρει ανάλογα με το έργο (project). Δεν υπάρχει απαίτηση καταβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties).

-Συνεργασία με χώρες και περιφέρειες

Το Ισραήλ έχει εκτεταμένη συνεργασία στον τομέα της E & A με διάφορες χώρες και περιφέρειες.

-Διμερή Ταμεία

Το Ισραήλ διαθέτει 4 διμερή ταμεία χρηματοδότησης Επενδύσεων με τις ακόλουθες χώρες: ΗΠΑ, Καναδά, Κορέα και Σιγκαπούρη. Στο πλαίσιο αυτό, οι δύο χώρες συνεισφέρουν ένα προκαθορισμένο ποσό στο διμερές ταμείο που προορίζεται για την υποστήριξη κοινών σχεδίων.

VII. Διεθνής Βιομηχανική Συνεργασία στην E & A

-Προγράμματα

Το Ισραήλ έχει συνάψει περισσότερα από 40 διμερή βιομηχανικά προγράμματα υποστήριξης της E & A σε ολόκληρο τον κόσμο. Τα προγράμματα ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ Ισραηλινών και ξένων εταιρειών και αποσκοπούν στην εξεύρεση ενός κατάλληλου εταίρου παρέχοντας οικονομική υποστήριξη έως και 50% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Τα περισσότερα από τα βιομηχανικά προγράμματα συνεργασίας στον τομέα της E & A εφαρμόζονται από την ΙΑ.

-Προγράμματα E & A της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Ισραήλ συμμετέχει επίσης ενεργά σε πολλά πολυεθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα E & A. Προτεινόμενα προγράμματα σε αυτό το πλαίσιο είναι τα ακόλουθα: Eco-Innova, FetFlagships EraNets, M-ERA, NET, MANUNET II, ERA-NET, TRANSPORT III, Era-Net RUS, ENIAC, Ambient Assisted Living (AAL), EUROSTARS. Τα προγράμματα τα διαχειρίζεται η ISERD.

-MAGNET (Συνεργασία E&A Βιομηχανίας και Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων).

Πρόκειται για ομάδα προγραμμάτων που απευθύνεται σε βιομηχανικές εταιρίες που συνεργάζονται με τα ακαδημαϊκά ιδρύματα σε βάση μακροπρόθεσμης ανάπτυξης της E & A. Όσες εταιρίες πληρούν τα κριτήρια μπορούν να υποβάλουν αίτηση για επιχορηγήσεις που καλύπτουν έως και το 66% του προϋπολογισμού του έργου E & A, και μέχρι το 80% του προϋπολογισμού E & A σε ερευνητικό ίδρυμα. Ένα έργο MAGNET συνήθως εγκρίνεται για περίοδο 3 ετών με δυνατότητα χρονικής επέκτασης από 1 έως 3 έτη.

Ειδικότερα, τα προγράμματα MAGNET περιλαμβάνουν:

-Κοινοπραξίες του Προγράμματος MAGNET

Το πρόγραμμα υποστηρίζει το σχηματισμό κοινοπραξιών που αποτελούνται από βιομηχανικές εταιρείες και ακαδημαϊκά ιδρύματα, προκειμένου να συμμετάσχουν από κοινού στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών.

Οι βιομηχανικές εταιρείες επιχορηγούνται μέχρι και το 66% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του προγράμματος, ενώ τα ακαδημαϊκά ιδρύματα επιδοτούνται έως και το 100%. Η διάρκεια μιας κοινοπραξίας MAGNET είναι 3-5 χρόνια. Δεν απαιτείται καταβολή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties).

-MAGNETON

Το πρόγραμμα αυτό προωθεί τη μεταφορά τεχνολογίας από τον ακαδημαϊκό κόσμο στη βιομηχανία. Το πρόγραμμα προορίζεται για ισραηλινές βιομηχανικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να αποκτήσουν νέες τεχνολογίες, σαν αποτέλεσμα της ακαδημαϊκής έρευνας και για ακαδημαϊκά ιδρύματα που επιθυμούν να διεξάγουν εφαρμοσμένη έρευνα, σε συνεργασία με βιομηχανική εταιρία. Οι επιλέξιμοι εταίροι του

προγράμματος λάμβάνουν επιχορήγηση, μέχρι 66% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Δεν απαιτείται καταβολή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties).

-Nofar

Βιομηχανικές Εφαρμογές της Ακαδημαϊκής Έρευνας

Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να γεφυρώσει το υφιστάμενο κενό, που υπάρχει στα ακαδημαϊκά ιδρύματα μεταξύ της παραγωγής και της τεχνολογίας καθώς και της διασύνδεσής τους με τις ανάγκες της βιομηχανίας. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με την υποστήριξη της εφαρμοσμένης ακαδημαϊκής έρευνας. Απευθύνεται σε ακαδημαϊκές ομάδες έρευνας που είναι ακόμα σε αρχικό στάδιο, επομένως, δεν είναι σε θέση να λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της ΙΑ. Οι συμμετέχουσες εταιρείες επωφελούνται από τη δυνατότητα να κατευθύνουν την ακαδημαϊκή έρευνα σε τομείς που στη συνέχεια μπορούν να την αξιοποιήσουν. Το ερευνητικό ίδρυμα δικαιούται επιχορήγηση, μέχρι το 90% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού (μέγιστο προϋπολογισμό 500.000 NIS - περίπου. 125.000 USD). Το χρονικό πλαίσιο υποστήριξης είναι 12 μήνες (με δυνατότητα επέκτασης 3 μηνών). Η εταιρεία υποχρεούται να χρηματοδοτήσει το 10% της του κόστους του έργου.

-Τεχνολογικές Θερμοκοιτίδες

Ο πρωταρχικός στόχος αυτού του προγράμματος είναι η μεταμόρφωση καινοτόμων τεχνολογικών ιδεών στο αρχικό και υψηλού κινδύνου στάδιο, με στόχο τη μετατροπή τους σε βιώσιμες νεοφυείς επιχειρήσεις, ικανές να συγκεντρώσουν χρήματα και να λειτουργούν με τα δικά τους χρηματικά μέσα. Για περίοδο 2 έως 3 ετών, το πρόγραμμα παρέχει σε επιλεγμένες εταιρείες πλήρη οικονομική υποστήριξη (περίπου 500.000-750.000 δολάρια ΗΠΑ) που πρέπει να επιστραφούν στην κυβέρνηση μόνο, μετά την έναρξη πωλήσεων των προϊόντων της εταιρίας. Η θερμοκοιτίδα λειτουργεί από κάτοχο αδείας που επιλέχθηκε και εγκρίθηκε από την αρμόδια επιτροπή της ΙΑ. Ο κάτοχος της άδειας της Τεχνολογικής Θερμοκοιτίδας επενδύει, μόνο το 15% του προϋπολογισμού του προγράμματος (το κράτος επενδύει τα υπόλοιπα 85%) και λαμβάνει ως αντάλλαγμα το 50% των μετοχών των εταιριών της θερμοκοιτίδας.

-Τομεακά προγράμματα

Η ΙΑ προσφέρει πρόσθετα προγράμματα υποστήριξης σε τομείς με δυναμική ανάπτυξη: Cyber, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Βιο-επιστήμες, Εναλλακτικά Καύσιμα, Διαστημικές Τεχνολογίες, Τεχνολογίες Διπλής Χρήσης (στρατιωτικής & και εμπορικής) και Αγροτεχνολογία. Αυτά τα προγράμματα προσφέρουν υποστήριξη σε επιχειρήσεις και επενδυτές που δραστηριοποιούνται σε αυτούς τους τομείς.

-Ο νόμος περί Επιχειρηματικών Αγγέλων(Business Angels)

Ο εν λόγω νόμος, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ για πρώτη φορά το 2010 και τροποποιήθηκε το 2016, παρέχει φορολογικά οφέλη σε μεμονωμένους επιχειρηματίες που επενδύουν σε ισραηλινές εταιρείες στο αρχικό στάδιο E & A (seed). Στόχος είναι να αυξηθούν οι διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης για Ισραηλινές εταιρείες σε αρχικό στάδιο E & A. Ο νόμος δίδει τη δυνατότητα φορολογικής έκπτωσης στις επενδυτικές δαπάνες των ιδιωτών που επενδύουν στις νεοφυείς επιχειρήσεις. Επιλέξιμες εταιρείες είναι αυτές που πληρούν ορισμένα κριτήρια, όπως ισραηλινές εταιρείες με έξοδα E & A που ανέρχονται, τουλάχιστον, στο 70% των συνολικών εξόδων της εταιρίας στο υπό εξέταση φορολογικό έτος. Οι εταιρείες πρέπει να λάβουν σχετική βεβαίωση από την Αρχή Καινοτομίας

VII. Προγράμματα Επιχορήγησης Απασχόλησης

Το Υπουργείο Οικονομίας διαθέτει αρκετά προγράμματα ενίσχυσης που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ενσωμάτωσης των εργαζομένων από μειονοτικούς πληθυσμούς, πληθυσμούς με χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στην αγορά εργασίας καθώς και πληθυσμούς από Περιοχές Εθνικής Προτεραιότητας (ΠΕΠ-

NPA's). Η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιδοτήσεων στους μισθούς των νέων υπαλλήλων για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Τα προγράμματα απασχόλησης περιλαμβάνουν:

-Ειδικούς πληθυσμούς

Σκοπός είναι η διευκόλυνση ένταξης των πληθυσμών με χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό, και συγκεκριμένα: Υπερ-ορθόδοξες κοινότητες, εθνικές μειονότητες, άτομα με αναπηρίες μονογονεϊκές οικογένειες ή από τον τόπο κατοικίας τους (ΠΕΠ-NPRs).

-Κριτήρια Επιλογής

Οποιοδήποτε πρόσωπο επιθυμεί να ξεκινήσει μια επιχείρηση, ή επεκτείνει μια υπάρχουσα, σε οποιαδήποτε τοποθεσία του Ισραήλ και ο οποίος προτίθεται να προσλάβει εργαζόμενους από ειδικούς πληθυσμούς.

Επιπλέον, ο υποψήφιος πρέπει να απορροφήσει έναν ελάχιστο αριθμό νέων υπαλλήλων ειδικών πληθυσμών (2 έως 5 εργαζόμενοι, ανάλογα με το συγκεκριμένο πρόγραμμα) και επίσης να αμοίβει τους εργαζόμενους, σε ένα ελάχιστο επίπεδο, που καθορίζεται από το πρόγραμμα.

-Μορφή ενίσχυσης

Χορηγείται ενίσχυση για περίοδο, τουλάχιστον 30 μηνών, υπό τις ακόλουθες μορφές:

- Σταθερή συμμετοχή ως ποσοστό του μισθού των εργαζομένων, επιλέξιμη ομάδα πληθυσμού και για μηνιαίες αποδοχές που ανέρχονται, μέχρι του ποσού των 16.000 NIS (περίπου 4.000 δολ. ΗΠΑ).
- Το ποσοστό συμμετοχής κυμαίνεται μεταξύ 10% και 37,5%. Το ύψος της επιχορήγησης εξαρτάται από τον κοινωνικό προσδιορισμό των εργαζομένων καθώς και τη γεωγραφική περιοχή απασχόλησης των, με προτίμηση στο συνδυασμό και των δύο.
- Το ύψος της συμμετοχής μειώνεται σταδιακά με την πάροδο του χρόνου

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Οι ιδιωτικοποιήσεις δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων ακολουθούν τη διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού. Βασικό πρόβλημα είναι κυρίως η έλλειψη τευχών της προκήρυξης και στην αγγλική γλώσσα και όχι μονάχα στην εβραϊκή, καθώς τούτο δημιουργεί προσκόμματα σε πολλές φάσεις της προκαταρκτικής διαδικασίας για συμμετοχή και εταιρειών από το εξωτερικό. Ωστόσο η πρακτική που ακολουθούν όλες οι αλλοδαπές εταιρείες είναι να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς με τη συνδρομή ημεδαπών εταιρειών.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Τα συναλλαγματικά αποθέματα του Ισραήλ στα τέλη Ιουνίου 2020 διαμορφώθηκαν σε νέο υψηλό όλων των ετών σε επίπεδο 147,337 δις. δολ., αυξημένα κατά 4,8 δις. δολ. σε σχέση με το παρελθόντα Μάιο όπως αναφέρει σε δελτίο ενημέρωσης η Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ. Τα συναλλαγματικά αποθεματικά ανέρχονται πλέον στο 36,7% του ΑΕΠ της χώρας.

Η αύξηση ήταν αποτέλεσμα αγορών συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ συνολικού ύψους 1,445 δις. δολ. στην προσπάθεια να βοηθηθούν οι εξαγωγείς της χώρας καθώς το ισχυρό σέκελ έχει οδηγήσει σταθερά από το β' εξάμηνο 2019 σε μείωση των εξαγωγών ένεκα εξασθένησης της ανταγωνιστικότητάς τους. Η Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ αγόρασε 4 δις. δολ. σε ξένο νόμισμα τους

τελευταίους δύο μήνες για να διατηρήσει τη συναλλαγματική ισοτιμία δολαρίου σεκέλ κάτω από τα 3,40 σέκελ το \$.

Επιπλέον, τα συναλλαγματικά αποθέματα ενισχύθηκαν τον Ιούνιο με απορρόφηση βραχυπρόθεσμης πίστωσης σε δολάρια συνολικού ύψους 2,3 δις. δολ. και επανεκτίμηση που αύξησε τα αποθεματικά κατά 1,55 δις. δολ.

Η αύξηση αντισταθμίστηκε εν μέρει από κρατικές μεταβιβαστικές πληρωμές στο εξωτερικό συνολικού ύψους 462 εκατ. δολ. και αντίστοιχες πληρωμές του ιδιωτικού τομέα 14 εκατ. δολ.

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, τα αποθεματικά σε ξένο νόμισμα του Ισραήλ αυξήθηκαν 22,6% από 120,10 δις. δολ. σε 147,337 δις. δολ.

Σημειώνεται εν προκειμένω ότι το ακαθάριστο έλλειμμα γενικής κυβέρνησης στο Ισραήλ είναι 60,5%, όταν αντιστοίχως ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι 43,1% και στην ΕΕ 43,2%.

Η στήριξη της οικονομίας μετά τις επιπτώσεις της πανδημίας συμποσούμενη αναβάζει το ποσοστό ενίσχυσης της οικονομίας συνολικά στο 25% του ΑΕΠ, αναλογικά στα επίπεδα της Γερμανίας, ΗΠΑ, Γαλλίας, Ιταλίας και ΗΒ (σύμφωνα με εκτιμήσεις και του Οίκου Fitch), εκτιμάται ότι τελικά η ανταπόκριση της ισραηλινής κυβέρνησης στις ανάγκες της οικονομικής κρίσης που επέβαλλε η πανδημία είναι ισορροπημένη.

E. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ

Το Ισραήλ έχει υιοθετήσει τον Κώδικα Δημοσίων Συμβάσεων του ΠΟΕ και την GPA (Government Procurement Agreement). Βάσει του ισραηλινού νόμου περί δημοσίων συμβάσεων του 1993, ο Δημόσιος Τομέας του Ισραήλ και οι κρατικές εταιρείες υποχρεούνται να προμηθεύονται αγαθά ή υπηρεσίες μέσω διαγωνισμών. Το 1995 η Ισραηλινή Βουλή - Knesset ενέκρινε σχετικά δυο κανονισμούς: α. "Προτίμηση για τα προϊόντα του Ισραήλ" και β. "υποχρεωτικής εμπορικής συνεργασίας".

Ο κανονισμός "Προτίμηση για τα προϊόντα του Ισραήλ" ορίζει ότι επιφυλλάσσεται κατά 15% προτιμησιακό καθεστώς σε Ισραηλινούς προμηθευτές/κατασκευαστές για ορισμένα είδη που εξαιρούνται από τις σχετικές πρόνοιες του ΠΟΕ και για προϊόντα τα οποία ενσωματώνουν τουλάχιστον 35% της αξίας τους από ισραηλινούς παραγωγούς και το σύνολο των οποίων δεν υπερβαίνει τα 500.000 δολάρια ΗΠΑ. Οι Ισραηλινοί κατασκευαστές στις "Εθνικές Ζώνες Προτεραιότητας" λαμβάνουν πρόσθετα πλεονεκτήματα που ανέρχονται στο 5-15% της αξίας των προϊόντων. Σύμφωνα με άλλο κανονισμό που υιοθετήθηκε, ορίστηκε ότι οι απαιτήσεις "Υποχρεωτικής Εμπορικής Συνεργασίας" αποτελούν υποχρέωση για κάθε διεθνή διαγωνισμό έργου ή προμηθειών που ανέρχεται σε ποσό άνω των 5 εκ. δολ. Κατά τα λοιπά τα όρια άνω των οποίων πρέπει να γίνεται διεθνής διαγωνισμός είναι 130.000 δολ. για προϊόντα, 130.000 δολ. για υπηρεσίες και 8.500.000 για κατασκευαστικά έργα.

Οι κανονισμοί απαιτούν από τις ξένες εταιρείες να συνάπτουν αντισταθμιστικές συμφωνίες (offset). Αυτές οι συμφωνίες εποπτεύονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Βιομηχανικής Συνεργασίας (ICA), που επίσης εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Βιομηχανίας του Ισραήλ. Το ICA είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση, τη διαπραγμάτευση και την παρακολούθηση της εφαρμογής αντισταθμιστικών συμφωνιών. Οι συμφωνίες μπορεί να αφορούν στην υπεργολαβία που θα υλοποιηθεί στη χώρα, στις επενδύσεις, στη μεταφορά τεχνολογίας, στις συμβάσεις E & A (R&D) ή στην προμήθεια προϊόντων. Οι εν λόγω ρυθμίσεις υιοθετήθηκαν λόγω των μακροπρόθεσμων επιπτώσεών τους στην ισραηλινή οικονομία. Με απόφαση δικαστηρίου, δεν επιτρέπεται η χρήση θεμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας ως ανασταλτικός παράγοντας στη διαδικασία επιλογής ανάθεσης έργου ή προμήθειας. Ωστόσο, στην μη ανταγωνιστική ισραηλινή αγορά, οι πρόνοιες βιομηχανικής ιδιοκτησίας που εφαρμόζονται από ξένες εταιρείες μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Αναφορικά με τις συμφωνίες αστικού τύπου, για τις εταιρείες που προέρχονται από χώρες που έχουν προσχωρήσει στη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (ΣΔΣ) του ΠΟΕ η αξία της αντισταθμιστικής δέσμευσης είναι 20% της αξίας της σύμβασης και 35% για εταιρείες που έχουν δεν έχουν συμβληθεί οι χώρες τους. Η αντιστάθμιση για αμυντικές συμβάσεις ανέρχεται στο 50% της αξίας της σύμβασης (βλ. αναλυτικά <https://e-gra.wto.org/en/Annex/Details?Agreement=GPA113&Party=Israel&AnnexNo=8&ContentCulture=en&AdvancedSearch=False>).

Ωστόσο, παρότι οι αλλοδαπές επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τις αντισταθμιστικές συμφωνίες, δεν υπάρχει διοικητική επίπτωση (π.χ. έκπτωση αναδόχου) στην περίπτωση αποτυχίας να καταστεί τούτο εφικτό, εάν η προσπάθεια γίνει με καλή πίστη. Επιπλέον, λόγω της σημασίας που αποδίδει η κυβέρνηση του Ισραήλ στην διεθνή εμπορική συνεργασία, η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των αλλοδαπών εταιρειών μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό από μελλοντικούς διαγωνισμούς.

Επισημαίνεται ότι, το Ισραήλ κάνει μια πολύ ευρεία χρήση των παρεκκλίσεων που του έχουν χορηγηθεί στο πλαίσιο της GPA (Government Procurement Agreement) του ΠΟΕ, για να εφαρμόσει απαιτήσεις

δημοπρασίας "buy-back" και / ή "buy local" στις δημόσιες προσφορές. Ως εκ τούτου, οι μη ανταγωνιστικές οικονομικές συνθήκες που διαμορφώνονται στο Ισραήλ, καθιστούν τις επιχειρήσεις της ΕΕ που λειτουργούν με όρους της αγοράς, να μην μπορούν να ανταγωνιστούν τις κινεζικές εταιρείες που υποστηρίζονται από κρατικές επιδοτήσεις και δάνεια με ευνοϊκούς όρους. Ως αποτέλεσμα οι δημόσιοι διαγωνισμοί για υποδομές αναδεικνύουν ολοένα και περισσότερο αναδόχους κινεζικές εταιρείες, γεγονός που οδήγησε την ισραηλινή Αντιμονοπωλιακή Αρχή στις αρχές του 2018 να ξεκινήσει έρευνα για να διαπιστώσει εάν οι κινεζικές εταιρείες παραβιάζουν τους κανόνες αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας και συντελούν στη στρέβλωση της αγοράς. Η έρευνα ολοκληρώθηκε στα μέσα του 2018 χωρίς αποτέλεσμα. Μέχρι τις αρχές του 2019, η κυβέρνηση του Ισραήλ δεν είχε ανακοινώσει τη διαδικασία σταδιακής κατάργησης αυτής της στρέβλωσης, η οποία λειτουργεί υπέρ των ισραηλινών επιχειρήσεων.

Οι προκηρύξεις των διαγωνισμών και των προμηθειών στο Ισραήλ εκδίδονται στην εβραϊκή και δεν δημοσιεύονται στην αγγλική, εκτός, εάν πρόκειται για έργα, στα οποία απαιτείται, λόγω έλλειψης τεχνογνωσίας ή εμπειρίας διεθνής εταιρίας. Συχνά, προβλέπεται η υποχρεωτική σύμπραξη με επιτόπιο ισρ/εταίρο και ελάχιστο ποσοστό ανάθεσης συγκεκριμένου ποσοστού της αξίας του έργου σε ισρ/επιχειρήσεις, με στόχο τη δημιουργία εσωτερικής προστιθέμενης αξίας στην ισρ/οικονομία, όσο και την απόκτηση τεχνογνωσίας και σχετικής εμπειρίας από τις ισρ/επιχειρήσεις. Επί του παρόντος, οι προκηρύξεις διεθνών διαγωνισμών στο Ισραήλ δημοσιεύονται στην αγγλική μόνο σε έντυπη μορφή, στις ισραηλινές αγγλόφωνες εφημερίδες.

Σε κάθε περίπτωση, οι ελληνικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην ισρ/αγορά προμηθειών αλλά και διαγωνισμών, θα χρειαστούν υποστήριξη από εξειδικευμένα νομικά και συμβουλευτικά γραφεία και ταυτόχρονα θα πρέπει να αναζητήσουν επιτόπιο εταίρο.

Τέλος, επισημαίνουμε ότι δεν υπάρχει κάποιο ενιαίο portal για τη δημοσίευση των προκηρύξεων αλλά οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να αναζητούν τις προκηρύξεις ξεχωριστά στην ιστοσελίδα του κάθε ισρ/φορέα.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΣΤ.1 Καινοτομία

Καθώς το Ισραήλ είναι η χώρα που χαρακτηρίζεται ως startup nation και έχει καταφέρει την τελευταία 20ετία να συγκεντρώσει επενδυτικά κεφάλαια ύψους 20 δις δολ. έχει καταστεί πόλος έλξης για όσους επιθυμούν να προωθήσουν συγκεκριμένες προσπάθειες σε τομείς καινοτομίας. Η Αρχή Καινοτομίας του Ισραήλ και ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός Startup Nation-SNL έχουν σημαντική συμβολή στη διοργάνωση και διαμόρφωση συνεργασιών ενδιαφερομένων εταιρειών και πρωτοβουλιών προώθησης καινοτόμων εφαρμογών.

ΣΤ.2 Τρόφιμα

Ο κλάδος τροφίμων έχει γνωρίσει ανάπτυξη κύκλου εργασιών 30% την τελευταία 5ετία και η διαμόρφωση νέου προτύπου κατανάλωσης καινοτόμων και βιολογικών προϊόντων ολοένα αυξάνεται. Καθώς η Ελλάδα δεν έχει ακόμα καταστεί σημαντικός εξαγωγέας των ανταγωνιστικών της προϊόντων υπάρχει σημαντικό περιθώριο επαύξησης των εξαγωγών.

ΣΤ.3 Οίνοι-Αποστάγματα

Παρότι το Ισραήλ έχει μια σεβαστή εγχώρια παραγωγή οίνων, είναι σημαντικό ότι ολοένα και περισσότερο αυξάνονται οι εισαγωγές οίνων από το εξωτερικό καθώς εκτιμάται ο ποιοτικός και με καταξίωση διεθνώς οίνος. Η Ελλάδα υστερεί σημαντικά και σε αυτόν τον τομέα και τα περιθώρια αύξησης εξαγωγών τόσο οίνων όσο και αποσταγμάτων είναι σημαντικά.

ΣΤ.4 Καλλυντικά

Ο κλάδος αυτός καθώς και τα παραφαρμακευτικά προϊόντα γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη τόσο ένεκα σημαντικής εγχώριας παραγωγής όσο και ένεκα της αύξησης των εισαγωγών. Καθώς τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες καταναλώνουν σημαντικό μερίδιο από τη μηνιαία δαπάνη σε επιμέλεια του σώματος με καλλυντικά, είναι σημαντικό να υπάρξει δραστηριοποίηση και ελληνικών οίκων με ανταγωνιστικά προϊόντα.

Οι δυνατότητες για τις ελληνικές εξαγωγές παρουσιάζονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- τροφίμων (ειδικότερα γαλακτοκομικών και αρτοποιημάτων προϊόντων), οργανικά τρόφιμα
- οίνων και αποσταγμάτων
- φαρμακευτικών και παραφαρμακευτικών προϊόντων/ συμπληρωμάτων διατροφής, προϊόντα υγείας
- τεχνολογιών επικοινωνιών/ πληροφορικής (υπηρεσίες σχεδιασμού/ κατασκευή προϊόντων μικροηλεκτρονικής), διαστημική τεχνολογία και εφαρμογές
- έρευνα και ανάπτυξη/ συμπαραγωγή στον τομέα των επιστημών ζωής (βιοφαρμακευτικά, ιατρικός εξοπλισμός)

- έτοιμου ενδύματος
- δομικών υλικών για κατασκευές κατοικιών, υποδομών μεταφοράς, φυσικού αερίου και του τομέα της ενέργειας.

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Προώθηση της συνεργασίας στη βιομηχανική έρευνα, ανάπτυξη, καινοτομία και κυβερνοασφάλεια	Πρόκειται για κλάδους στους οποίους το Ισραήλ βρίσκεται στην κορυφή παγκοσμίως και μπορεί να παράσχει σημαντική βοήθεια σε τεχνογνωσία και κοινές επιχειρήσεις
2	Προώθηση συνεργασίας στον αγροτικό τομέα	Η δημιουργία κοινών επιχειρήσεων με βάση την ισραηλινή τεχνογνωσία ανάπτυξης παραγωγής προϊόντων μπορεί να αποφέρει σημαντικές υπεραξίες
3	Ενίσχυση συνεργασίας υδατικών τεχνολογιών - περιβαλλοντικής προστασίας	Το Ισραήλ είναι στην πρωτοπορία και σε αυτόν τον τομέα. Θα μπορούσαν να προσελκυστούν επενδύσεις για εργοστάσια αφαλάτωσης σε ελληνικά νησιά
4	Τουρισμός	Η δυναμική ήδη υπάρχει και πρέπει να διασφαλιστεί η παροχή καλού προϊόντος
5	Συνεργασία στον τομέα μεταφορών - ναυτιλίας	Δεν υπάρχει ακόμα ουσιαστική συνεργασία σε αυτόν τομέα εκτός από την συμφωνία που έγινε με το Νεώρειο Σύρου στις αρχές Ιανουαρίου 2020
6	Συνεργασία στον φαρμακευτικό τομέα	Η συμπαραγωγή προϊόντων είναι εφικτή καθώς το κόστος παραγωγής στην Ελλάδα είναι φθηνότερο από το Ισραήλ
7	Κατασκευαστικός τομέας	Καθώς η Τουρκία και η Κίνα έχουν σημαντική δραστηριότητα στο Ισραήλ θα πρέπει να αναζητηθούν τρόποι να εισέλθουν και ελληνικές επιχειρήσεις

Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία	Τηλ: +972-3-6953060	gremb.tlv@mfa.gr
Γραφείο ΟΕΥ	Τηλ: +972-3-6055299	ecocom-telaviv@mfa.gr
Γραφείο Τύπου	Τηλ: +972-3-6090170	pdo.tlv@mfa.gr
Γενικό Προξενείο Ιεροσολύμων	Τηλ: +972-2-5619583/4	grgencon.jer@mfa.gr
Άμισθο Προξενείο Χαΐφας	Τηλ: +972-4-8522098	g.c.h@bezeqint.net
Γραφείο Στρατιωτικών Ακολούθων	Τηλ: +972-3-6918341	milofgr@netvision.net.il
Γραφείο Τύπου	Τηλ: +972-3-6090170	grprisr@bezeqint.net

2. Ισραηλινές Αρχές

Υπουργείο Εξωτερικών	Τηλ: +972-2-5303111	http://www.mfa.gov.il/mfa/
Υπουργείο Οικονομίας	Τηλ: 972-2-6662299	http://www.moital.gov.il/
Υπουργείο Οικονομικών	Τηλ: +972-2-5317111	www.mof.gov.il
Υπουργείο Γεωργίας	Τηλ: 972-3-9485555	www.moag.gov.il
Υπουργείο Μεταφορών	Τηλ: 972-2-6663333	www.mot.gov.il
Υπουργείο Ενέργειας & Υδάτινων Πόρων	Τηλ: 972-2-5006777	www.mni.gov.il
Υπουργείο Προστασίας του Περιβάλλοντος	Τηλ: 972-2-6553777	www.sviva.gov.il
Στατιστική Υπηρεσία	Τηλ: 972-2-6553553	www.cbs.gov.il
Τράπεζα του Ισραήλ	Τηλ: 972-2-6552211	http://www.bankisrael.gov.il
Ισραηλινό Ινστιτούτο Τυποποίησης	Τηλ: 972-3-6465115	http://www.sii.org.il/

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

Ένωση Ισραηλινών Εμπορικών Επιμελητηρίων & Εμπορικό Επιμελητήριο Τελ Αβίβ	Τηλ. +972-3-5631010	chamber@chamber.org.il
Επιμελητήριο Ισραήλ-Ελλάδας	Τηλ. +972 54 4727057	gitalq@bgalaw.co.il
Εμπορικό Επιμελητήριο Χαΐφας	Τηλ: +972-4-8626364	main@haifachamber.org.il
Εμπορικό Επιμελητήριο Ιεροσολύμων	Τηλ: +972-2-6254333	jerccom@inter.net.il
Εμπορικό Επιμελητήριο Μπεέρ Σέβα	Τηλ: +972-8-6234222	chamber7@zahav.net.il
Εμπορικό Επιμελητήριο Ναζαρέτ	Τηλ: +972-4-6465222	shaheen.comp@gmail.com
Εμπορικό Επιμελητήριο Εϊλάτ	Τηλ: +972-8-6326233	danilahav@gmail.com

4. Τράπεζες

Bank Hapoalim B.M.	Τηλ: +972-3-5673333	www.bankhapoalim.com
Bank Leumi	Τηλ: +972 3-9544555	http://english.leumi.co.il/Israel
Israel Discount Bank Ltd.	Τηλ: +972-3-5145582	www.discountbank.net
Mizrahi Tefahot Bank Ltd.	Τηλ: +972 3-7559207	www.mizrahi-tefahot.co.il

5. Διοργανωτές Εκθέσεων

Kenes Exhibitions Ltd.	Τηλ: +972-3-9727557	www.kenesexhibitions.com
Israel Trade Fairs & Conventions Center	Τηλ: +972-3-6404415	www.fairs.co.il
Stier Group Ltd.	Τηλ: +972-3-5626090	www.stier.co.il

6. Ξενοδοχεία

Dan Hotels	Τηλ: +972-3-5202552	www.danhotels.com
Fattal Hotels	Τηλ: +972- 5110050	www.fattal.co.il
Tel Aviv Hilton	Τηλ: +972-3-5202222	www.hilton.co.il

7. Διπλωματικές Αποστολές

Αντιπροσωπεία Ευρωπαϊκής Ένωσης	Τηλ: +972-3-6137799	delegation-israel@eeas.europa.eu
Πρεσβεία Αυστρίας	Τηλ: +972-3-6120924	tel-aviv-ob@bmeia.gv.at
Πρεσβεία Βελγίου	Τηλ: +972-3-613 8130	telaviv@diplobel.fed.be
Πρεσβεία Βουλγαρίας	Τηλ: +972-3 696 1379	telaviv@mfa.bg
Πρεσβεία Γαλλίας	Τηλ: +972-3-520 8300	diplomatie@ambafrance-il.org
Πρεσβεία Γερμανίας	Τηλ: +972-3-693 1313	ger_emb@netvision.net.il
Πρεσβεία Δανίας	Τηλ: +972-3-608 5850	tlvamb@um.dk
Πρεσβεία Εσθονίας	Τηλ: +972-3-710 3910	embassy.telaviv@mfa.ee
Πρεσβεία Μεγ. Βρετανίας	Τηλ: +972-3-725 1222	Webmaster.telaviv@fco.gov.uk
Πρεσβεία Ιρλανδίας	Τηλ: +972-3-696 4166	telaviv@dfa.ie
Πρεσβεία Ισπανίας	Τηλ: 03-7697900	emb.telaviv@maec.es
Πρεσβεία Ιταλίας	Τηλ: +972-3-510 4004/4224 / 0080	stampa.telaviv@esteri.it
Πρεσβεία Κροατίας	Τηλ.: +972 3 6403000	croemb.israel@mvpai.hr
Πρεσβεία Κύπρου	Τηλ: +972-3 525 0212	cyprus@netvision.net.il
Πρεσβεία Λετονίας	Τηλ: +972-3-777 5800	embassy.israel@mfa.gov.lv
Πρεσβεία Λιθουανίας	Τηλ: +972-3-695 8685	Amb.il@urm.lt
Πρεσβεία Μάλτας	Τηλ: +972 3 629 5914/6	maltaembassy.telaviv@gov.mt
Πρεσβεία Ολλανδίας	Τηλ: +972-3-754 0777	tel@minbuza.nl
Πρεσβεία Ουγγαρίας	Τηλ: +972-3-546 6985/91	mission.tlv@kum.hu
Πρεσβεία Πολωνίας	Τηλ: +972-3-725 3111	embpol@netvision.net.il
Πρεσβεία Πορτογαλίας	Τηλ: +972-3-695 6361 / 73	eptel@012.net.il
Πρεσβεία Ρουμανίας	Τηλ: +972-3-522 9472, ext 1	office_romania@bezeqint.net

Πρεσβεία Σλοβακίας	Τηλ: +972-3-544 9119	Emb.telaviv@mzv.sk
Πρεσβεία Σλοβενίας	Τηλ: +972-3-629 3572 / 63	vta@gov.si
Πρεσβεία Σουηδίας	Τηλ: +972-3-718 0000	ambassaden.tel-aviv@foreign.ministry.se
Πρεσβεία Τσεχίας	Τηλ: +972-3-691 8282/3	telaviv@embassy.mzv.cz
Πρεσβεία Φινλανδίας	Τηλ: +972-3-745 6600	sanomat.tel@formin.fi

8. Οικονομικοί Οργανισμοί

Ισραηλινό Ινστιτούτο Εξαγωγών και διεθνούς συνεργασίας	Τηλ: +972-3-5142945	www.export.gov.il
Σύνδεσμος Ισραηλινών Βιομηχανιών	Τηλ: +972-3-5198814-5	www.industry.org.il